EURÓPSKA ÚNIA
Kohézny fond
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

LEADER
Nitriansky samosprávny kraj

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

PLÁN UDRŽATEĽNEJ MOBILITY NITRIANSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Nitra, marec 2019

OBSAH

I.	**Základné údaje o obstarávateľovi**	str. 3
1.	Názov	str. 3
2.	Identifikačné číslo	str. 3
3.	Adresa sídla	str. 3
4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	str. 3
5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie	str. 3
II.	**Základné údaje o strategickom dokumente**	str. 4
1.	Názov	str. 4
2.	Charakter	str. 4
3.	Hlavné ciele	str. 4
4.	Obsah (osnova)	str. 5
5.	Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu	str. 11
6.	Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania	str. 11
7.	Vzťah k iným strategickým dokumentom	str. 11
8.	Orgán kompetentný na jeho prijatie	str. 13
9.	Druh schvaľovacieho dokumentu	str. 13
III.	**Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia**	str. 13
1.	Požiadavky na vstupy	str. 13
2.	Údaje o výstupoch	str. 16
3.	Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	str. 17
4.	Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva	str. 29
5.	Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu na ich zmiernenie	str. 31
6.	Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu	str. 47
7.	Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice	str. 47
IV.	**DOTKNUTÉ SUBJEKTY**	str. 48
1.	Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení	str. 48
2.	Zoznam dotknutých subjektov	str. 48
3.	Dotknuté susedné štáty	str. 50
V.	**Doplňujúce údaje**	str. 50
1.	Mapová a iná grafická dokumentácia	str. 50
2.	Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu	str. 51
VI.	**Miesto a dátum vypracovania oznámenia**	str. 52
VII.	**Potvrdenie správnosti údajov**	str. 52
1.	Meno spracovateľa oznámenia	str. 52
2.	Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	str. 52

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Nitriansky samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

37 861 298

3. Adresa sídla

Rázusova 2A, 949 01 Nitra

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

doc. Ing. Milan Belica, PhD. – predseda NSK
Rázusova 2A, 949 01 Nitra
telefónne číslo : + 421 037 / 65 34 344
e-mail : predseda@unsk.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie

Ing. Robert Michek – konateľ
NDCon s.r.o., Zlatnická 10/1582, 110 00 Praha 1, Czech Republic
t.č. : + 420 251 019 231
e-mail : ndcon@ndcon.cz
v zastúpení : Ing. Jan Kašík

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja (PUM NSK)

2. Charakter

Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej aj „PUM NSK“) je strategický dokument, ktorý na základe analýz existujúceho stavu a trendov vývoja definuje budúce potreby Nitrianskeho samosprávneho kraja v oblasti dopravnej infraštruktúry pre obdobie +5, 10, 20 a 30 rokov. Predstavuje komplexný strategický dokument, ktorým sa vymedzujú základné strednodobé a dlhodobé ciele v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry, stanovujú sa priority rozvoja a identifikujú sa opatrenia a zdroje na ich dosiahnutie.

Očakávaným cieľom strategického dokumentu bude získanie takých podkladov, ktoré svojím obsahom :

- aktualizujú reálne trendy dopravných charakteristík,
- vytvoria základ pre ďalší územný rozvoj z hľadiska dopravy,
- navrhnú efektívny a udržateľný dopravný systém.

3. Hlavné ciele

Cieľom spracovania Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja je aktualizácia výhľadových dopravných charakteristík, parametrov a služieb Nitrianskeho samosprávneho kraja s ich priemetom do reálneho návrhu riešenia, ktorý bude zohľadňovať možnosti finančných prostriedkov kraja, vrátane fondov EÚ. Úlohou strategického dokumentu je zadefinovanie podmieňujúcej regulácie prípadného ďalšieho územného rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja z hľadiska dopravnej vybavenosti a obslužnosti. PUM Nitrianskeho samosprávneho kraja bude rešpektovať princípy plánovania udržateľnej mobility („Metodické pokyny k tvorbe plánov udržateľnej mobility“, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2015) a strategické dokumenty na krajskej, národnej a nadnárodnej úrovni (predovšetkým Európskej únie – EÚ).

Spracovaním PUM NSK sa taktiež sleduje aktualizácia prognózy dopravy v reálnych ukazovateľoch, ktorá bude základným podkladom pre návrhovú časť jednotlivých módov dopravy. Nedeliteľnou súčasťou PUM NSK bude územný priemet a definovanie územných požiadaviek na líniové dopravné stavby a dopravné plochy vyplývajúce z návrhu.

Cieľom PUM NSK je systematizovať problematiku dopravy a udržateľnej mobility vo vzťahu k súvisiacim právnym predpisom, vo vzťahu k aktuálnym celoštátnym, regionálnym a medzinárodným koncepciám rozvoja dopravy a najnovším trendom v danej oblasti s prihliadnutím na potreby a potenciál Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Hlavným zámerom dokumentu bude riešenie dopravy na organizačnej, prevádzkovej a infraštruktúrnej úrovni v podobe dôrazu na verejnú osobnú a nemotorovú dopravu a na účinné využitie nových technológií inteligentných dopravných systémov s cieľom zabezpečiť environmentálne a finančne prijateľnú dopravu rešpektujúc základné princípy udržateľnej mobility.

Do úvahy sa vezmú aj iné, paralelne prebiehajúce činnosti v oblasti dopravy, ako napr. výsledky celoštátneho sčítania dopravy z roku 2015, Strategický plán rozvoja cestnej dopravnej infraštruktúry Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020, Stratégia rozvoja verejnej osobnej dopravy NSK do roku

2020, Plán dopravnej obslužnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja, Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014-2020. Výsledky a výstupy týchto činností budú k dispozícii v kompletnom materiáli.

4. Obsah (osnova)

I. Úvodná časť

- obsah dokumentu
- identifikačné údaje projektu
- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy strategického dokumentu
- určenie hlavných cieľov spracovania PUM Nitrianskeho samosprávneho kraja
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia

II. Analytická časť – zber údajov, prieskumy, dopravné modelovanie a analýzy

➢ VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO A RIEŠENÉHO ÚZEMIA

- analýza územia,
- vymedzenie územia (záujmové územie, riešené územie),
- definícia dopravno-urbanistických okrskov (dopravných zón) Nitrianskeho samosprávneho kraja na základe stanovených princípov (súlad so štatistickými jednotkami – obce a okresy, homogénne využitie územia v rámci jednotlivých zón a pod.).

➢ ZBER DÁT

- Údaje o demografii a územnom rozvoji
  - Demografický vývoj a skladba obyvateľstva v rokoch 1970-2015
  - Vyhodnotenie základných demografických charakteristík vývoja Nitrianskeho samosprávneho kraja
  - Analýza súčasného stavu, trendy rozvoja a demografický potenciál územia
    - demografické charakteristiky a trendy rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja
    - migračné trendy obyvateľstva (za prácou a bývaním)
    - denne prítomné obyvateľstvo,
    - trh práce a pracovné príležitosti
    - demografický potenciál a potreby Nitrianskeho samosprávneho kraja
  - Analýza disproporcií územia a ľudského potenciálu
    - analýza vzťahov „bydlisko a pracovisko“ vo vzťahu k hybnosti
    - centrá zamestnanosti a bývania vo vzťahu k dopravným systémom
  - Prognóza demografického vývoja
    - demografická prognóza vo vzťahu k potenciálu územia
    - prognóza pracovných príležitostí k potenciálu územia

- Údaje o doprave
  - Organizácia dopravy (cesty, verejná osobná doprava, ostatné dopravné módy)
  - Prevádzka dopravy
    - cesty (prepravné nároky, dopravné nehody, nákladná doprava, účel využitia ciest)
    - verejná osobná doprava (prepravný výkon, dopyt, tarifný systém, dopravné nehody, údržba)
    - ostatné módy dopravy
      - cyklistická a pešia doprava

(intenzita a počet užívateľov na hlavných ťahoch, bezpečnosť a dopravné nehody, opatrenia na zabezpečenie dostupnosti pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, údržba)

- Infraštruktúra dopravy
  - cesty
    - kategória, označenie a dĺžka cesty
    - počet jazdných pruhov
    - maximálna povolená rýchlosť
    - základné parametre
  - verejná osobná doprava
    - prímestská železničná doprava (depá, trate, stanice a zastávky, vozidlá)
    - autobusová a trolejbusová doprava
      (vozovne a garáže, infraštruktúra na trasách liniek, vozidlá)
  - ostatné dopravné módy
    - cyklistická infraštruktúra, základné parametre
      (dĺžka, šírkové usporiadanie, sklon, povrch, spôsob vedenia, dostupnosť)

- Zber dát ohľadom nehodovosti, resp. bezpečnosti
- Zber iných dát

➢ PRIESKUMY

- Prieskum dopravy cez hranice kraja

- Prieskum je zameraný na sčítanie intenzity dopravy a doplňujúce výberové anketové dopytovanie cestujúcich cez hranice Nitrianskeho kraja pre všetky relevantné druhy hromadnej dopravy (cestná, autobusová, železničná) zo všetkých významných smerov dochádzky.
- Lokality a spôsob vykonania prieskumu
- Rozsah a obsah dotazníka pre prieskum dopravy cez hranice kraja
- Spracovanie a vyhodnotenie dát zo zisťovania

- Dopravný prieskum verejnej osobnej dopravy (VOD)

- Dopravný prieskum VOD je zameraný na získanie podkladov na určenie dostupnosti poskytovaných služieb, vzdialenosti k zastávkam, optimálnemu usporiadaniu a trasovaniu siete liniek, rozsahu verejnej osobnej dopravy, poskytovanej prepravnej kapacity, frekvencie a časovému rozloženiu spojov vo všetkých prevádzkových obdobiach a analýzu potrebného objemu dopravných výkonov celého systému VOD na primerané uspokojenie prepravných potrieb cestujúcich na území kraja.
- Rozsah a obsah prieskumu
- Uskutočnenie prieskumu
- Spracovanie a vyhodnotenie dát zo zisťovania

- Prieskum intenzity dopravy ASD (automatické dopravné sčítanie) a smerový dopravný prieskum

- Posúdenie a analýza prieskumov vykonaných NDS a SSC
- Vykonanie dopravného prieskumu ASD a smerového dopravného prieskumu
- Profily prieskumu
- Analýza územia z hľadiska jazdného charakteru
- Spracovanie údajov zo smerového dopravného prieskumu

➢ DOPRAVNÉ MODELOVANIE

- Dopravné modelovanie

- Model dopravnej ponuky
- Čiastkový model vzniku jazdy (Trip generation sub-model)
- Čiastkový model rozdelenia jazdy (Trip distribution sub-model)
- Čiastkový model výberu dopravného prostriedku (Mode choicer sub-model)
- Pridelenie
- Varianty a dopravné prognózy
- Zaškolenie pracovníka

➢ ANALÝZY

- Analýza súčasného stavu a trendu vývoja

  Na základe analýzy dát a informácií a na základe výsledkov dopravného modelu, je nutné vykonať komplexnú analýzu súčasného stavu a trendov týkajúcich sa všetkých aspektov relevantných pre dopravný systém z hľadiska politiky, organizácie dopravy / inštitucionálneho usporiadania, prevádzky, vozidiel a infraštruktúry.

- Analýza pre príslušné druhy dopravy :
  - kvalita a kapacita infraštruktúry,
  - bezpečnosti dopravy,
  - súčasný a výhľadový dopyt (vrátane O/D vzťahov),
  - dostupnosť a funkčnosť siete,
  - kapacita vozového parku,
  - organizačné a inštitucionálne usporiadanie,
  - aktuálny systém prevádzky a údržby systému, prevádzkové obmedzenia,
  - dopravná politika, parkovací systém,
  - životné prostredie,
  - bezpečnosť cestujúcich,
  - ostatné.
- Analýza bude zostavená na základe intermodálneho a multimodálneho hľadiska
- Verejná osobná doprava
  - Identifikovanie častí s maximálnou záťažou rozhodujúcich pre dimenzovanie dopravnej kapacity jednotlivých liniek, určenie kľúčových spojení v závislosti na veľkosti prepravných prúdov,
  - identifikácia hlavných prekážok,
  - úrovne prístupnosti,
  - spoľahlivosť, dostupnosť, údržba a bezpečnosť
  - komerčná rýchlosť,
  - ďalšie základné ukazovatele verejnej osobnej dopravy, kvantitatívne a kvalitatívne hodnoty pre podmienky Nitrianskeho kraja.
- Cestná sieť a klasifikácia ciest
  - Na základe klasifikácie cestnej siete a modelovania a na základe výstupov z dopravného modelu bude vytvorený popis súčasného stavu spolu s disproporciami vzniknutými súčasným stavom ciest, napríklad :
    - intenzita premávky,
    - úrovne kongescií / úroveň služieb
    - dostupnosť hlavných oblastí / uzly,
    - bezpečnostné úrovne (miesta s vysokou nehodovosťou, analýzy koridorov, a pod.),
    - modelovanie hladín hluku,
    - modelovanie úrovne emisií CO_2 (aj v rámci celej dopravnej siete), NO_X, CO, SO_2 a HC,

    - spotreba energie,
    - prevádzkové náklady na siete atď.
- Iné druhy dopravy – soft modes (chodci, cyklisti atď.)
    - ochrana/bezpečnosť,
    - prístupnosť (obzvlášť pre ľudí s obmedzením),
    - kvalita ciest posudzovaná z hľadiska vplyvu na životné prostredie,
    - ostatné základné kvantitatívne / kvalitatívne ukazovatele a pod.

- Varianty budúceho vývoja
    - Analýza súčasného stavu a trendu vývoja
        - Súčasný stav siete
        - Budúce varianty (pre referenčné časové horizonty +5, 10, 20 a 30 rokov)

- SWOT analýza : bude obsahovať silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby, ktoré vyplynú z analytickej časti súčasného stavu pre každý druh dopravy a použijú sa ako vstup do prognózy. V SWOT analýze budú taktiež zahrnuté organizačné a finančné otázky a inštitucionálne usporiadanie.

III. Návrhová časť

- **Definícia špecifických cieľov**

Na základe výsledku z vykonaných analýz budú stanovené multimodálne výhľadové ciele, ktoré budú riešiť potenciál, rozvíjať silné stránky, alebo prekonávať slabé stránky, alebo hrozby systému identifikované v SWOT. Tieto špecifické ciele budú zamerané pre dostupnosť či prepojenie územia a subsytémov a pod. Pre každý konkrétny cieľ bude definovaný konkrétny kvantifikovateľný ukazovateľ a jeho cieľová hodnota tak, aby bolo možné sledovať vývoj a úroveň dosiahnutia požadovaných cieľov v PUM NSK. Tieto ukazovatele by mali byť ľahko merateľné s prihliadnutím na možnosti, ktoré ponúka dopravný model.

- Celková vízia mobility bude navrhnutá na základe výstupov z analytickej časti pre obdobie +5, 10, 20 a 30 rokov v kapitolách :
    - trendy dopravných charakteristík územia,
    - reálne možnosti ďalšieho rozvoja dopravnej politiky,
    - zásady dopravnej regulácie územného rozvoja,
    - priority v rozvoji dopravných subsystémov.

- Opatrenia budú definovať princípy navrhovaného riešenia konkrétnych dopravných subsystémov podľa rôznych variantov. V rámci strategického dokumentu PUM NSK bude vypracovaný návrh zásad riešenia jednotlivých dopravných subsystémov v súlade s celkovou víziou mobility :
    - závermi analytickej časti súčasného stavu a prijatými návrhmi variantov rozvoja Nitrianskeho kraja a jeho sídelných aglomerácií,
    - sociálno-ekonomickým a demografickým vývojom (nízky, stredný a vysoký variant vývoja),
    - rozvojom dopravnej sústavy kraja pre návrhové časové horizonty +5, 10, 20 a 30 rokov,
    - rozvojom jednotlivých druhov a subsystémov dopravného procesu,
    - určením miery zaostávania stavu dopravnej infraštruktúry za reálnymi potrebami (porovnať so stavom v roku 2010).

  Navrhované opatrenia budú slúžiť na dosiahnutie vytýčených cieľov pre všetky druhy dopravy a budú sa týkať nasledovných oblastí :
    - organizácia dopravy (predaj cestovných lístkov, integrovaná doprava, harmonizácia cestovných poriadkov, nový prístup ku koordinácie verejnej dopravy, systémové zmeny plánovania dopravy, zmeny v existujúcej dopravnej politike a v legislatíve, atď.),

- prevádzka dopravy (financovanie jednotlivých druhov dopravy, eliminácia alebo zavedenie nových zastávok a staníc, presmerovanie liniek, zmeny v koncepcii prevádzky, vozového parku, riadenie prevádzky atď.),
- infraštruktúra dopravy (zmeny v dopravnej sieti, zvýšenie / zníženie kapacity pre jednotlivé druhy dopravy, zvýšenie konštrukčnej rýchlosti, zmeny v polohách zastávok a staníc, atď.)

Konečným výsledkom vyššie uvedeného procesu bude zoznam opatrení, ktoré významne podporia ciele účinným a efektívnym spôsobom.

- **Návrh riešenia dopravných subsystémov**

Strategický dokument navrhne a posúdi cestnú sieť a verejnú hromadnú dopravu v dvoch variantoch (rastový/vyrovnaný) s ich dopravno-inžinierskym overením pomocou dopravného modelu pre každý časový interval.

- Cestná sieť Nitrianskeho kraja bude navrhnutá zo záverov analytickej časti, navrhovanej dopravnej stratégie a prognózy v časových horizontoch +5, 10, 20 a 30 rokov (odporúčaná postupnosť realizácie s rastovým / vyrovnaným finančným plánom) :
  - návrh siete spracovaný formou matematického modelu zaťažením dopravy,
  - výpočet zaťaženia navrhovanej cestnej siete,
  - vyhodnotenie variantov a návrh pre ďalší postup spolu s analýzou SWOT z hľadiska obslužnosti územia.

- Sieť verejnej osobnej dopravy vrátane integrovanej dopravy v rámci regiónu Nitrianskeho kraja spolu s návrhom vplyvov v tejto oblasti na úrovni širších vzťahov bude navrhnutá zo záverov analytickej časti, dopravnej stratégie a prognózy v časovom horizonte +5, 10, 20 a 30 rokov :
  - návrh novej optimalizovanej siete liniek, princípy linkového vedenia, účel a nadväznosť liniek, prestupové body, určenie zastávok nevyhnutných pre zabezpečenie dostupnosti pre cestujúcich, pokrytie územia,
  - návrh dopravného modelu a modelovanie zaťaženia súčasného stavu siete VOD, identifikácia úsekov maximálneho zaťaženia rozhodujúcich na dimenzovanie prepravnej kapacity na linkách, určenie nosných liniek v závislosti od veľkosti prepravných prúdov, návrh druhov a typov vozidiel, stanovenie intervalov (počtu spojov) pre ranné špičkové obdobie, dopoludňajšiu prevádzku, popoludňajšie špičkové obdobie, večernú prevádzku pracovných dni, prevádzku voľných dní, stanovenie obežných rýchlostí, stanovenie dopravnej potreby vozidiel, výpočet potrebných dopravných výkonov a ostatných parametrov optimalizovanej obsluhy územia dopravnými službami vo verejnom záujme, stanovenie parametrov pre zhodnotenie finančných a ekonomických nárokov prevádzky liniek a pre porovnanie súčasného stavu a základného stavu dopravnej obslužnosti VOD a jej kvality podľa STN EN 13816,
  - zhodnotenie účinkov, prínosov, dopadov, úspor navrhovanej dopravnej obslužnosti VOD pri porovnaní so súčasným stavom v oblasti dopravnej, prevádzkovej a ekonomickej, vrátane stanovenia potrebného príspevku z rozpočtu Nitrianskeho samosprávneho kraja,
  - určenie podmienok pre vytváranie fungovania trhového prostredia na prepravu osôb v Nitrianskom kraji,
  - analýza a návrh nástrojov pre organizáciu a reguláciu dopravy, vrátane nástrojov na riadenie dopravy, zásad a preferovaného dizajnu pre signalizáciou riadené križovatky.

- Integrovaná verejná doprava : Navrhnutý bude rámec integrácie verejnej osobnej dopravy (MHD, prímestská autobusová doprava, prímestská železničná doprava) a to z organizačného,

prevádzkového a infraštruktúrneho hľadiska. Navrhnuté budú strategické prestupové uzly verejnej osobnej dopravy vrátane väzieb medzi jednotlivými druhmi verejnej osobnej dopravy.

- Variant „urobiť všetko“ (*do-all*) : Celý súbor uprednostňovaných opatrení bude skombinovaný do variantu „urobiť všetko“, ktorý bude modelovaný v dopravnom modeli, pre určenie orientačnej hodnoty vybranej skupiny „strategických“ indikátorov. Ak tieto indikátory neprispejú k dosiahnutiu stanovených cieľov, skupiny opatrení by sa mali doplniť o nové opatrenia a analýza sa bude opakovať, pokiaľ nebudú vybrané kľúčové výkonnostné ukazovatele dosiahnuté.

IV. Opatrenia pre ďalší rozvoj a implementáciu

- Ďalší vývoj opatrení

V návrhovej časti strategického dokumentu budú vypracované odporúčania pre jednotlivé priority realizácie dopravnej infraštruktúry zvažujúce každý druh použitého dopravného prostriedku, pričom budú zohľadnené výsledky návrhovej časti v horizonte 5, 10, 20 a 30 rokov (zahrnie možné finančné zdroje). Okrem toho budú identifikované činnosti, ktoré sú nevyhnutné na prípravu všetkých krokov týkajúcich sa dokumentu (t.j. špecifické štúdie uskutočniteľnosti, EIA, stavebné povolenie, nákup pozemkov, príprava súťažných podkladov atď.) s orientačným načasovaním.

- Prevádzka, údržba a hodnotenie udržateľnosti

Strategický dokument bude obsahovať podrobné vyhodnotenie prevádzky, údržby a inštitucionálnych / finančných aspektov poskytovania verejných dopravných služieb s cieľom dosiahnuť porozumenie súčasných a očakávaných hladín prevádzkových a údržbových (O&M) nákladov na sieť a jej udržateľnosti a to z hľadiska technického i finančného.

- Opatrenia pre ďalší rozvoj opatrení a pokračovanie v projekte

Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja bude obsahovať aj opatrenie na zabezpečenie aktualizácie strategického dokumentu – PUM NSK, vrátane údajovej základne. Je nanajvýš dôležité, aby sa zachovala úzka spolupráca medzi zúčastnenými stranami, ktoré sú zodpovedné za dopravnú stratégiu na regionálnej a národnej úrovni s cieľom nájsť maximálnu konzistenciu medzi projektmi a politikami.

V. Plán implementácie a monitorovania strategického dokumentu

- Implementačný plán bude vychádzať z návrhovej časti strategického dokumentu, pričom jednotlivé opatrenia ďalej špecifikuje a bude obsahovať :
  - zoznam jednotlivých činností,
  - vzťah činností k jednotlivým cieľom,
  - uvedenie zodpovednosti vo vzťahu k jednotlivým činnostiam,
  - časový rámec realizácie jednotlivých činností,
  - predpokladané náklady na jednotlivé činnosti,
  - zdroj financovania jednotlivých činností.

- Monitoring a hodnotenie plánovacieho procesu a implementácie opatrení stanoví mechanizmus monitoringu a hodnotenia, ktorý umožní identifikáciu a predvídanie ťažkostí v implementačnom procese. Ex post sa zhodnotia štádiá implementácie a celkové výsledky v rámci rozhodovacích procesov. Súčasťou budú :
  - výstupy (podniknuté kroky),
  - výsledky (vplyvy krokov).

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja navrhne vo svojej strategickej časti opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pre dosiahnutie stanovených vízií a cieľov. V priebehu spracovania predmetného dokumentu budú zvažované variantné riešenia prostredníctvom rôznych scenárov vývoja, no v závere bude definovaný jeden „maximalistický“ (do-all) variant, zahŕňajúci všetky preferované skupiny opatrení a následné posúdenie tohto variantu dopravným modelom, ktorým bude určená indikatívna hodnota jednotlivých indikátorov. V súvislosti s navrhnutým „maximalistickým“ variantom budú prognózované prepravné prúdy, ako aj možnosti ďalšieho územného rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja z hľadiska dopravy, vrátane definície územných požiadaviek na líniové dopravné stavby a dopravné plochy, ktoré budú navrhnuté invariantne.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

- Oznámenie o strategickom dokumente
  Termín : marec 2019
- Rozsah hodnotenia strategického dokumentu
  Termín : apríl 2019
- Vypracovanie a zverejnenie správy o hodnotení strategického dokumentu
  Termín : august 2019
- Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu, pripomienky
  Termín : september 2019
- Vypracovanie odborného posudku
  Termín : október 2019
- Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu
  Termín : november 2019
- Predloženie strategického dokumentu na rokovanie Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja
  Termín : december 2019

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja má vzájomné prepojenie s množstvom dokumentov nie len na národnej, ale aj na európskej úrovni, ktoré majú vplyv hlavne na dopravný sektor a koncepciu rozvoja dopravnej infraštruktúry.

PUM Nitrianskeho samosprávneho kraja bude zároveň v súlade s platnými strategickými dokumentmi regionálneho rozvoja spracovanými na národnej a regionálnej úrovni, najmä s :

- Koncepciou územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011
- Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 1 (rok 2015)
- Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR na obdobie 2014-2020
- Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016-2022

Okrem vyššie uvedených dokumentov sú v rámci prípravy strategického dokumentu brané do úvahy i ďalšie národné a regionálne koncepčné dokumenty z oblasti dopravy, územného rozvoja, ochrany životného prostredia a zdravia.

- Európske dokumenty :

- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, KOM(2010) 2020 v konečnom znení
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízko-uhlíkové hospodárstvo do roku 2050, KOM(2011) 112 v konečnom znení
- BIELA KNIHA : Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroja, KOM(2011) 144 v konečnom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 661/2010/EU o hlavných smeroch Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EU) č. 913/2010 o európskej železničnej sieti pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilite systému železníc v Spoločenstve
- Akčný plán pre podporu zavádzania inteligentných dopravných systémov (ITS), KOM(2008) 886 v konečnom znení
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/40/EU o rámci pre zavedenie inteligentných dopravných systémov v oblasti cestnej dopravy a pre rozhranie s inými druhmi dopravy
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/76/EU, ktorou sa mení smernica 1999/62/ES o výbere poplatkov za užívanie určitých pozemných komunikácií ťažkými nákladnými vozidlami
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES zo dňa 21. mája 2008 o kvalite vonkajšieho ovzdušia a čistejšom ovzduší pre Európu
- Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy

- Multisektorové národné dokumenty :

- Národný rozvojový plán, marec 2003
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na obdobie 2014-2020
- Národný plán regionálneho rozvoja SR, schválený uznesením vlády SR č. 240/2001
- Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, schválená uznesením vlády SR č. 140/2005
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, schválená uznesením vlády SR č. 978/2001
- Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR na roky 2005-2010, schválený uznesením vlády SR č. 574/2005
- Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
- Národný strategický referenčný rámec 2014-2020
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020
- Štátna politika zdravia Slovenskej republiky
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky IV. (NEHAP IV.)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike pre roky 2014-2030

- Národné dopravné dokumenty

- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2030

- Program prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2011-2014
- Dlhodobý program rozvoja železničných ciest
- Koncepcia rozvoja kombinovanej dopravy
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
- Rozvoj verejnej osobnej dopravy pred dopravou individuálnou

- Regionálne dokumenty

- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 1 (rok 2015)
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016-2022
- Regionálna inovačná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014-2020
- Stratégia rozvoja vidieka Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016-2022
- Územný generel dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja (2017)
- Strategický plán rozvoja cestnej dopravnej infraštruktúry Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020
- Plán dopravnej obslužnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja
- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014-2020

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

1. Požiadavky na vstupy

Vo fáze prípravy strategického dokumentu sa bude vychádzať z aktuálne platných strategických dokumentov a východiskových údajových podkladov týkajúcich sa hlavne rozvoja dopravy a územného rozvoja, z príslušnej legislatívy, predpisov, noriem a nariadení, ako aj dostupných prieskumov, analýz a údajov, vrátane vlastných prieskumov a analýz, ktoré popíšu aktuálny stav jednotlivých dopravných sektorov a identifikujú kľúčové problémy vrátane environmentálnych, ktoré budú ďalej riešené v strategickej časti dokumentu.

Strategický dokument zároveň vyhodnotí, zanalyzuje a v potrebnej miere zohľadní príslušné dokumenty, ktoré priamo súvisia s predmetom Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja.

- Hlavné podklady :

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011
- Územný plán regiónu Nitriansky kraj v znení Zmien a doplnkov č. 1 (2015)
- Strategický plán rozvoja cestnej dopravnej infraštruktúry Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020
- Plán dopravnej obslužnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja

- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014-2020
- Príslušné národné, resp. európske stratégie a pod.
- Národná stratégia dopravy

- Odkazy na širšie vzťahy a súvisiacu územnoplánovaciu dokumentáciu

- Medzinárodná úroveň – kontext cezhraničného regiónu
- Národná úroveň (Koncepcia územného rozvoja Slovenska)
- Regionálna úroveň (Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, Územný plán veľkého územného celku Trenčiansky kraj a Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj)

Základným východiskovým dokumentom pre vypracovanie Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja je platný Územný plán regiónu Nitriansky kraj v znení Zmien a doplnkov č. 1 (2015). V strategickom dokumente bude v zmysle ÚPN regiónu Nitriansky kraj a na základnej stratégie opisu urbanistických okrskov definované územie z hľadiska potrieb dopravnej obsluhy na tvorbu dopravno-urbanistických okrskov.

➢ **Vymedzenie riešeného územia**

Riešené územie je z hľadiska územného členenia Slovenskej republiky vymedzené administratívno-správnymi hranicami Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý je rozčlenený na 7 okresov a zahŕňa 354 obcí, z toho 15 miest a 339 obcí. Na juhu je riešené územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Maďarskou republikou (so župami Györ – Moson – Sopron, Komárom – Esztergom a Pest), na severe hranicou Trenčianskeho samosprávneho kraja (okres Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Partizánske), na východe hranicou Banskobystrického samosprávneho kraja (okres Veľký Krtíš, Krupina, Banská Štiavnica a Žarnovica) a na západe hranicou Trnavského samosprávneho kraja (okres Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec a Piešťany).

Vzhľadom na špecifickosť problematiky Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja, ako aj z hľadiska širších vzťahov, sa odporúča riešiť územie Nitrianskeho samosprávneho kraja s presahom do iných okolitých území, kľúčových z hľadiska regionálnych a nadregionálnych dopravných vzťahov najmä s Trnavský samosprávnym krajom, Trenčianskym samosprávnym krajom a Banskobystrickým samosprávnym krajom. Vymedzenie záujmového a riešeného územia je možné na základe záverov analytickej časti upraviť (napr. na základe analýzy prepravných prúdov, rozšírením o okolité okresné mestá či obce, či regióny mimo predpokladaného územia, ak sa z dostupných štatistických dát alebo vykonaných prieskumov ukáže, že ide o významné zdroje dochádzky).

Obrázok : Nitriansky samosprávny kraj (okresy)

Obrázok : Územné členenie Slovenskej republiky (samosprávne kraje)

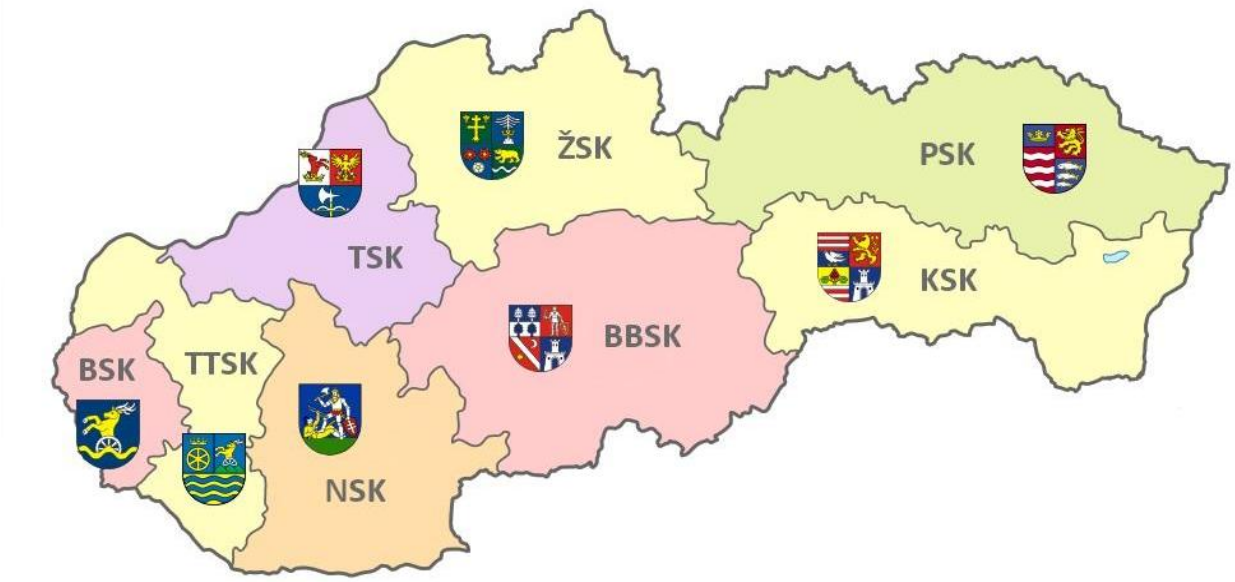

Vo fáze implementácie strategického dokumentu budú konkrétne stanovené opatrenia dopravnej infraštruktúry realizované na základe podrobnejších projektov, v ktorých budú stanovené a vyčíslené konkrétne požiadavky na vstupy a ich hodnotenie bude predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) na úrovni jednotlivých projektov. Najväčšie požiadavky na vstupy budú spojené s výstavbou diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I., II. a III. triedy, menej s modernizáciou železničnej infraštruktúry.

- **Pôda**

Výstavba nových dopravných stavieb, najmä na nových trasách, je spojená s trvalým záberom pôdy (poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, ostatné plochy). Vopred nie je možné vylúčiť ani záber pôdy v chránených územiach a lokalitách Natura 2000, záber biotopov národného a európskeho významu, ako aj záber biotopov zvlášť chránených druhov sa nepredpokladá, no vzhľadom na stupeň spravovaného strategického dokumentu ho nie je možné vopred úplne vylúčiť. Počas výstavby nových, resp. pri rekonštrukcii stávajúcich dopravných stavieb, môže dôjsť k dočasnému záberu PP.

- **Voda**

Počas realizácie jednotlivých projektov dopravnej infraštruktúry môžu byť kladené nároky na spotrebu vody pre technologické využitie. V dobe prevádzky vznikajú nároky pri údržbe a prevádzke stavieb dopravnej infraštruktúry.

- **Suroviny**

Pri výstavbe líniových dopravných stavieb (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I., II. a III. triedy, vrátane modernizácie železničnej trate), sú najväčšie nároky kladené na spotrebu zeminy, kameniva, štrkopiesku, asfaltu, cementu, železa a podobne. Pri prevádzke dopravných stavieb a ich údržbe vznikajú nároky na posypové materiály a materiály používané na ich opravu.

- **Energie**

Najväčšie nároky na energiu vznikajú pri výstavbe jednotlivých dopravných stavieb, najmä na prevádzku techniky a strojov. Pri prevádzka dopravnej infraštruktúry vznikajú trvale nároky na energiu pri prevádzke osvetlenia, svetelných signalizačných zariadení, zabezpečovacích zariadení, pri prevádzke dopravných

vozidiel (PHM, elektrická energia), vykurovaní objektov a podobne. Realizáciou navrhovaných opatrení môže dôjsť k preskupeniu jednotlivých druhov energií, napr. navýšením potreby elektrickej energie na úkor zníženia spotreby nafty a benzínu (zmena organizácie VOD, presun dopravy z ciest na železnice, nové technológie) a podobne.

- **Doprava a nároky na pracovné sily**

Pri realizácii opatrení navrhnutých v strategickom dokumente sa predpokladajú zvýšené nároky na dopravu, najmä na prepravu surovín, materiálov, odpadov i pracovníkov.

2. Údaje o výstupoch

V súčasnosti nie je možné definovať jednotlivé konkrétne výstupy, keďže konkrétne projektové aktivity budú stanovené v návrhovej časti strategického dokumentu a realizované budú v priebehu implementácie Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja. Výstupom realizačnej časti PUM NSK bude súbor aktivít, či už hmotného alebo nehmotného charakteru, vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení zameraných na dostupnosť či prepojenie územia i subsystémov a podobne. Tieto aktivity prispejú nielen k lepšiemu využívaniu ľudských zdrojov, ku skvalitneniu dopravnej infraštruktúry a tým aj zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj zlepšeniu kvality životy obyvateľov, k ochrane a tvorbe životného prostredia a tiež i k zmierňovaniu dopadov klimatickej zmeny.

V návrhovej časti strategického dokumentu budú na základe výsledku z vykonaných analýz stanovené multimodálne výhľadové ciele, ktoré budú riešiť potenciál, rozvíjať silné stránky alebo prekonávať slabé stránky, či hrozby systému identifikované v SWOT. Tieto špecifické ciele budú zamerané pre dostupnosť, resp. prepojenie územia a subsytémov a pod. Každý zo zoznamu cieľov bude spĺňať princípy SMART, teda musí byť špecifický, merateľný, dosiahnuteľný, relevantný a termínovaný. Pre každý konkrétny cieľ bude definovaný konkrétny kvantifikovateľný indikátor a jeho cieľová hodnota tak, aby bolo možné sledovať vývoj a úroveň dosiahnutia požadovaných cieľov v PUM NSK. Tieto ukazovatele budú ľahko merateľné s prihliadnutím na možnosti, ktoré ponúka dopravný model.

Na základe výstupov z analytickej časti bude navrhnutá celková vízia mobility pre obdobie +5, 10, 20 a 30 rokov v kapitolách :

- trendy dopravných charakteristík územia,
- reálne možnosti ďalšieho rozvoja dopravnej politiky,
- zásady dopravnej regulácie územného rozvoja,
- priority v rozvoji dopravných subsystémov.

Opatrenia budú definovať princípy navrhovaného riešenia konkrétnych dopravných subsystémov podľa rôznych variantov. V rámci PUM NSK bude vypracovaný návrh zásad riešenia jednotlivých dopravných subsystémov v súlade s celkovou víziou mobility a :

- závermi analytickej časti súčasného stavu a prijatými návrhmi variantov rozvoja Nitrianskeho kraja a jeho sídelných aglomerácií,
- sociálno-ekonomickým a demografickým vývojom (nízky, stredný a vysoký variant vývoja),
- rozvojom dopravnej sústavy kraja pre návrhové časové horizonty +5, 10, 20 a 30 rokov,
- rozvojom jednotlivých druhov a subsystémov dopravného procesu,
- určením miery zaostávania stavu dopravnej infraštruktúry za reálnymi potrebami (porovnanie so stavom v roku 2010).

Navrhované opatrenia budú slúžiť na dosiahnutie vytýčených cieľov pre všetky druhy dopravy a budú sa týkať oblastí :

- organizácie dopravy,
- prevádzky dopravy,
- infraštruktúry dopravy.

Konečným výsledkom bude zoznam opatrení (projektov), ktoré významne podporia ciele účinným a efektívnym spôsobom.

Jednotlivé projekty, ktoré budú realizované pri naplňovaní stratégie, budú mať výstupy vo vzťahu k životnému prostrediu, najmä emisie, odpadové vody, odpady, hluk a vibrácie, významné terénne zásahy do krajiny. Tieto výstupy budú konkrétne vyčíslené a vyhodnotené pri posúdení vplyvov jednotlivých projektov na životné prostredie (EIA). Vo všeobecnej rovine sú tieto vplyvy charakterizované v kap. 3 tohto oznámenia a budú podrobnejšie posúdené na strategickej úrovni v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vzhľadom na to, že Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja je zameraný na zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry, v súvislosti s jej implementáciou je potrebné očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie, napr. zvýšenie rýchlosti a plynulosti dopravy, zníženie dopravnej nehodovosti, zníženie negatívneho vplyvu dopravy na okolité prostredie, najmä obyvateľstvo bývajúce a pracujúce v blízkosti dopravných ťahov a podobne. Väčšina navrhovaných aktivít a opatrení bude konkrétne zameraná na posilnenie starostlivosti o územie a na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Prípadné negatívne vplyvy, ktoré sú spojené s realizáciou a prevádzkou dopravných stavieb, ako je zásah do krajiny, záber pôdy, zásah do biodiverzity a podobne, bude možné eliminovať, resp. dosiahnuť čiastkové zlepšenia v dopade na krajinu, živočíšstvo i človeka, vhodným plánovaním a realizáciou relevantných technických opatrení.

Nakoľko strategický dokument – PUM NSK má ukončenú analytickú časť a a v súčasnosti sa spracováva návrhová časť, ktorá bude obsahovať konkrétne riešenia a opatrenia, nie je možné nateraz tieto vplyvy bližšie špecifikovať a vyhodnocovať. Podrobnejšiemu hodnoteniu Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja z hľadiska jeho vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, sa bude zaoberať Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa Prílohy č. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V predmetnom Oznámení o strategickom dokumente sú stručne charakterizované hlavné, k rozvoju dopravy relevantné aspekty životného prostredia a verejného zdravia, ako aj typické vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie spojené s realizáciou dopravnej infraštruktúry.

CHARAKTERISTIKA HLAVNÝCH ASPEKTOV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A VEREJNÉHO ZDRAVIA

V zmysle environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2015, SAŽP) je prevažná časť riešeného územia zaradená do regiónu 2. environmentálnej kvality s mierne narušeným prostredím (8 – Ponitriansky, 9 – Tribečský, 10 – Čenkovský, 15 – Tekovský s okrskom „B“ – Dolnopohronský so značne narušeným prostredím) a menšia časť kraja je zaradená do regiónu 3. environmentálnej kvality so silne narušeným prostredím (4 – Novozámocký, 5 - Hornonitriansky). Pomerne mála severovýchodná časť riešeného územia je zaradená do regiónu 1. environmentálnej kvality s nenarušeným prostredím (7 – Vtáčnický, 8 – Štiavnický, 9 – Krupinský).

Mapa : Regióny environmentálnej kvality

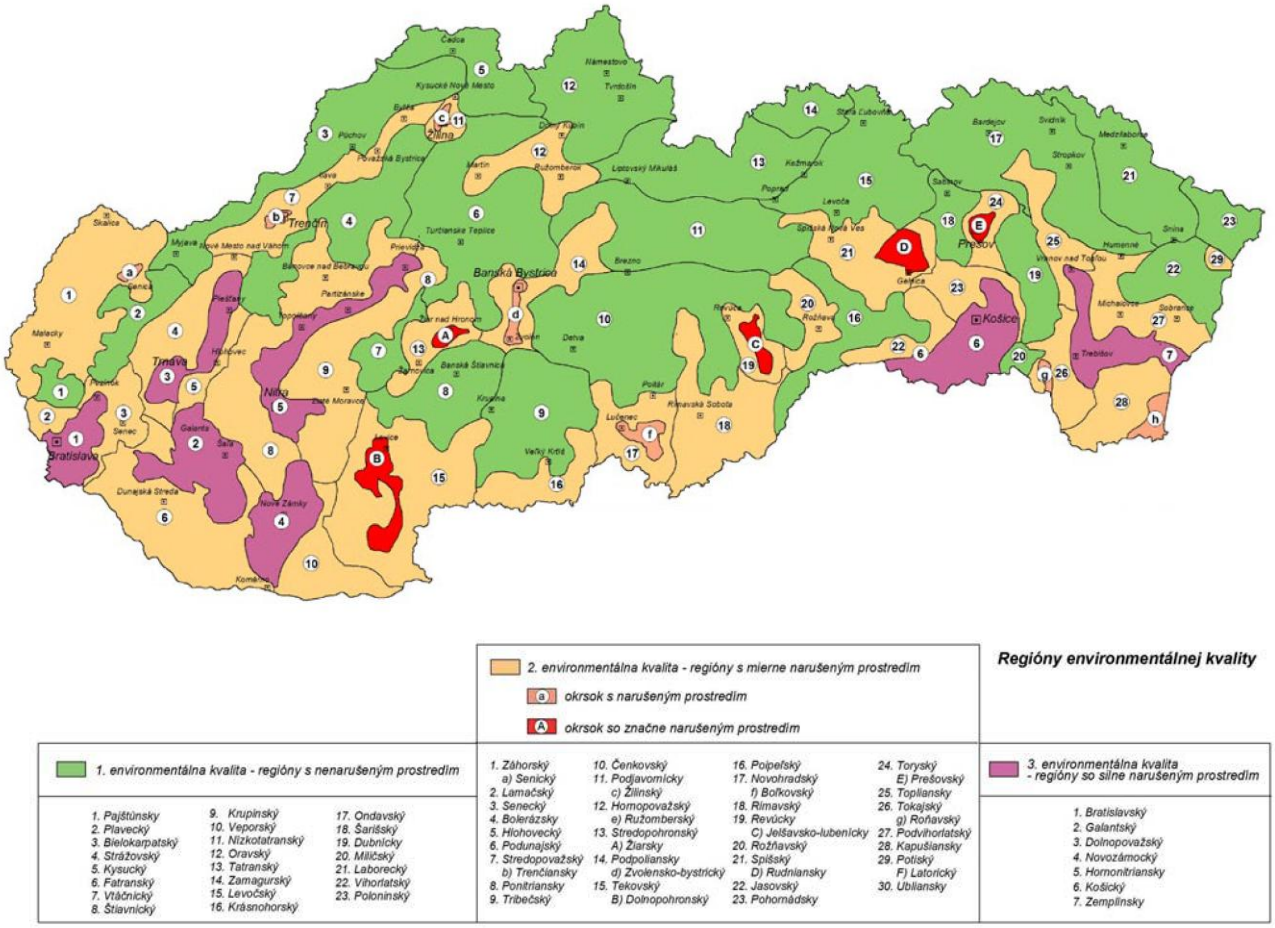

Zdroj : SAŽP 2015

- **OVZDUŠIE**

Najviac zaťaženou zložkou životného prostredia v dôsledku dopravy je ovzdušie. Hlavnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia v doprave sú spaľovacie motory (vznetové aj zážihové), spaľovacie turbíny pre pohon dopravných prostriedkov (cestných koľajových vozidiel, lodí a pod.), ale aj stavebných a poľnohospodárskych strojov. Druh a množstvo emisií závisí od použitého paliva, technického riešenia spaľovacieho zariadenia a od riadenia spaľovacieho procesu.

➢ **Emisná situácia**

Emisie z dopravy predstavujú významný podiel z národnej emisnej bilancie, predovšetkým v prípade oxidov dusíku, suspendovaných častíc a na ne viazaných polycyklických aromatických uhľovodíkov. Postupnou modernizáciou vozového parku dochádza k znižovaniu množstva výfukových emisií z automobilových motorov. Okrem výfukových plynov sa však na celkových emisiách z dopravy významne podieľa aj resuspenzia prachov z vozovky a otery brzdového obloženia, pneumatík a povrchu komunikácie, na čo nemá modernizácia vozidiel prakticky žiadny vplyv. Dlhodobo dochádza k nárastu intenzity individuálnej automobilovej dopravy, čo smeruje k postupnému nárastu emisií. Tieto protichodné faktory v súhrne spôsobujú, že trend celkových dopravných emisií je možné charakterizovať v dlhodobom horizonte ako stagnujúci. Významné odchýlky od tohto celkového trendu nastávajú na lokálnej úrovni, predovšetkým v dôsledku infraštruktúrnych opatrení s dopadom na miestnu intenzitu cestnej dopravy.

Vývoj produkcie emisií v cestnej doprave je v posledných rokoch ovplyvňovaný viacerými zásadnými faktormi. Negatívny vplyv rýchleho rastu environmentálne nepriaznivej cestnej dopravy, predovšetkým najnepriaznivejšej individuálnej automobilovej dopravy, jej zvyšujúcimi sa výkonmi a spotrebou pohonných látok, ktorý tlmí uplatňovanie generačne nových, environmentálne a energeticky vhodnejších vozidiel.

V rámci Slovenskej republiky emisie základných znečisťujúcich látok v ovzduší (TZL, SO_2, NO_x a CO) z hľadiska dlhodobého horizontu (1990-2016) zaznamenali pokles, avšak rýchlosť poklesu sa po roku 2000 spomalila. Prechodne v rokoch 2001 – 2005 bol zaznamenaný mierny nárast emisií, po roku 2010 bol udržaný klesajúci trend. V roku 2016 oproti roku 2015 došlo k poklesu emisií vo všetkých základných znečisťujúcich látok.

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (tis. t) v SR z dopravy (cestnej a ostatnej) v rokoch 1990-1999

	1990	**1991**	**1992**	**1993**	**1994**	**1995**	**1996**	**1997**	**1998**	**1999**
TZL	4,103	3,358	2,943	2,674	2,798	2,945	2,891	2,823	2,956	2,710
SO_2	2,968	2,402	2,135	1,978	2,101	2,254	2,293	2,326	2,498	1,088
NO_x	61,479	50,718	45,652	43,586	44,843	46,585	45,618	44,841	45,889	42,718
CO	164,003	151,872	151,295	161,360	165,921	163,931	153,841	153,841	153,968	144,215

Zdroj : ŠÚ SR

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (tis. t) v SR z dopravy v rokoch 2000, 2005, 2010-2016

		2000	**2005**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
TZL	CD	1,814	2,793	2,683	2,203	2,510	2,398	2,431	2,158	1,897
	OD	0,175	0,179	0,225	0,219	0,177	0,199	0,208	0,223	0,206
	Spolu	1,989	2,972	2,908	2,422	2,687	2,597	2,639	2,381	2,103
SO_2	CD	0,693	0,193	0,029	0,027	0,028	0,027	0,028	0,029	0,028
	OD	0,041	0,014	0,223	0,209	0,073	0,110	0,127	0,188	0,163
	Spolu	0,734	0,207	0,252	0,236	0,101	0,137	0,155	0,217	0,191
NO_x	CD	33,934	47,357	41,574	32,813	34,361	32,445	32,945	26,977	22,703
	OD	7,818	8,340	7,058	7,118	4,649	5,074	4,729	4,983	4,864
	Spolu	41,752	55,697	48,632	39,931	39,010	37,519	37,674	31,960	27,567
CO	CD	170,393	173,799	89,828	58,752	56,572	50,369	43,552	39,163	35,245
	OD	16,544	20,427	18,923	19,354	19,485	19,847	20,853	19,501	18,081
	Spolu	186,937	194,226	108,751	78,106	76,057	70,216	64,405	58,664	53,326

Zdroj : ŠÚ SR

- **Imisná situácia**

Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia je v mestách a sídlach cestná doprava (abrázia – oter pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest, resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest – znečistené automobily, posypový materiál, prach, špina na krajnici ciest a výfukové emisie), minerálny prach zo stavebnej činnosti, veterná erózia z nespevnených povrchov, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovanej techniky a prípadne aj niektoré poľnohospodárske práce (suchá orba, žatva alebo repná kampaň). Na tieto zdroje by sa mali orientovať lokálne opatrenia na znižovanie úrovne PM_{10}, medzi ktoré je možné zaradiť zmeny v organizácii dopravy, pešie zóny, rozširovanie zelene, spevňovanie povrchov, znižovanie spotreby tuhých palív v lokálnom vykurovaní, kontrola technického stavu a znečistenia pneumatík vozidiel, čistenie ulíc a chodníkov miest a obcí, protierózne opatrenia na staveniskách, skládkach sypkých materiálov, skládkach odpadov, prísna kontrola lokálnych priemyselných zdrojov a podobne).

V riešenom území, potenciálne dotknutého realizáciou posudzovaného strategického dokumentu, má rozhodujúci vplyv na celkovú kvalitu ovzdušia vo väčších urbanizovaných sídlach s vysokou hustotou

zaľudnenia a hustou dopravnou sieťou automobilová doprava, menej významný vplyv má priemyselná činnosť a individuálne vykurovanie domácností.

- **Prízemný ozón**

Prízemný ozón je ľudskému zdraviu nebezpečný. Spôsobuje dráždenie a choroby dýchacích ciest, zvyšuje riziko astmatických záchvatov, podráždenie očí a bolesti hlavy. Až 95 % ozónu vdýchnutého do pľúc zostáva v organizme. Spôsobuje oslabenie organizmu a zvyšuje náchylnosť na infekcie dýchacích ciest. Chronické účinky je možné očakávať pri opakovanom a dlhodobom vystavovaní organizmu účinkom ozónu. K najcitlivejším skupinám populácie na ozón patria starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovo-cievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

Zvýšený vznik prízemného ozónu pozorujeme najmä počas horúcich letných dní v lokalitách s vysokou koncentráciou výfukových plynov spaľovacích motorov, kde dochádza k nárastu obsahu oxidov dusíka a plynných uhľovodíkov vo vzduchu. V posledných rokoch sú všetky novo vyrábané osobné automobily vybavené katalyzátormi, ktoré premieňajú oxidy dusíka na inertný plynný dusík a toxický oxid uhoľnatý na relatívne neškodný CO_2. Zavedením týchto opatrení sa podarilo znížiť koncentráciu prízemného ozónu vo veľkých priemyselných centrách o niekoľko desiatok percent.

Cieľové a prahové hodnoty pre prízemný ozón sú stanovené vo Vyhláške MŽPaRR SR č. 310/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia, ktoré sú v súlade s legislatívou EÚ. V prípade prekročenia niektorých prahových hodnôt musí byť verejnosť upozornená, resp. varovaná.

Tab. : Cieľové a prahové hodnoty pre prízemný ozón

Cieľové, resp. prahové hodnoty	Koncentrácia O_3 (µg.m^{-3})	Priemer za časový interval
Cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí	120*	8 h
Celková hodnota na ochranu vegetácie AOT40**	18.000 (µg.m^{-3}.h)	1. máj – 31. júl
Informačný prah pre upozornenie verejnosti	180	1 h
Výstražný prah pre varovanie verejnosti	240	1 h

Zdroj : SHMÚ

* *maximálny denný 8-hod. priemer 120 µg.m^{-3} sa nesmie prekročiť viac ako 25 dní za kalendárny rok, v priemere za tri roky*

** *AOT40 vyjadrené v µg.m^{-3}.h znamená súčet všetkých rozdielov medzi hodinovými koncentráciami prízemného ozónu väčšími ako 80 µg.m^{-3}(= 40 ppb) a 80 µg.m^{-3} v čase medzi 8,00 hod a 20,00 hod. stredoeurópskeho času od 1. mája do 31. júla a to v priemere za 5 rokov*

Monitorovanie prízemného atmosférického ozónu v Nitrianskom kraji je realizované v jednej monitorovacej stanici : Nitra – Janíkovce, kde bolo podľa predbežných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) v rokoch 2015 až 2017 zaevidovaných v priemere 33 dní (rok 2015 – 39 dní, rok 2016 – 17 dní, rok 2017 – 49 dní), počas ktorých bola prekročená cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí (8h koncentrácia prízemného ozónu 120 µg.m^{-3}). Cieľová hodnota povoleného počtu prekročení je 25 dní v priemere za 3 roky.

Tab. : Priemerné ročné koncentrácie prízemného ozónu [µg.m^{-3}] v zóne Nitriansky kraj v rokoch 2007-2017

Stanica	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nitra – Janíkovce			74	53	-	62	58	52	63	43	60
Priemer (SR)	**62**	**61**	**62**	**59**	**61**	**63**	**63**	**53**	**58**	**52**	**57**

Zdroj : SHMÚ

viac ako 90 %, [a] *75 – 90 %,* [b] *50 – 75 %* [C] *menej ako 50 % platných meraní*

Ročné priemery koncentrácie prízemného ozónu na Slovensku v znečistených mestských a priemyselných územiach sa v roku 2017 pohybovali v intervale 37 – 98 µg.m^{-3}. Na ostatnom území boli hodnoty od 51 do 80 µg.m^{-3}, ktoré závisia hlavne od nadmorskej výšky. Priemerné ročné koncentrácie v roku 2017 boli nižšie ako v rekordnom roku 2003 (65 µg.m^{-3}).

➢ **Kvalita ovzdušia**

SHMÚ na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zónach a aglomeráciách v rokoch 2015 – 2017 podľa § 8 ods. 3 zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov navrhuje aktualizáciu vymedzenia oblastí riadenia kvality ovzdušia SR na rok 2018. Znečisťujúca látka bude vyňatá z oblasti riadenia kvality ovzdušia až potom, keď bude 3 roky pod limitnou hodnotou pri hodnotení nasledujúci rok.

V Nitrianskom kraji bola pre rok 2018 vymedzená 1 oblasť riadenia kvality ovzdušia :

- územie mesta Nitra – určené pre znečisťujúcu látku BaP – benzo(a)pyrén.

Do roku rok 2015 Nitriansky kraj prekračoval 24-hodinovú limitnú hodnotu koncentrácie prachových častíc PM_{10} a $PM_{2,5}$, na základe čoho bola na území mesta Nitra vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM_{10} a $PM_{2,5}$. Zvýšené koncentrácie prachových častíc (PM_{10}) majú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, ako je podráždenie horných dýchacích ciest s kašľom a kýchaním a podráždenie očných spojiviek. V predchádzajúcom období bolo potrebné obmedziť vetranie v čase inverzie (hlavne v podvečerných hodinách) i pohyb vo vonkajšom prostredí, hlavne deťom, starším a chorým ľudom. Špeciálnym druhom kontaminácie ovzdušia je zaťaženie prostredia pachom. Za imisný limit sa považuje koncentrácia, ktorá neobťažuje obyvateľstvo, čo je do určitej miery subjektívne kritérium.

Obrázok : Vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia v SR pre rok 2018

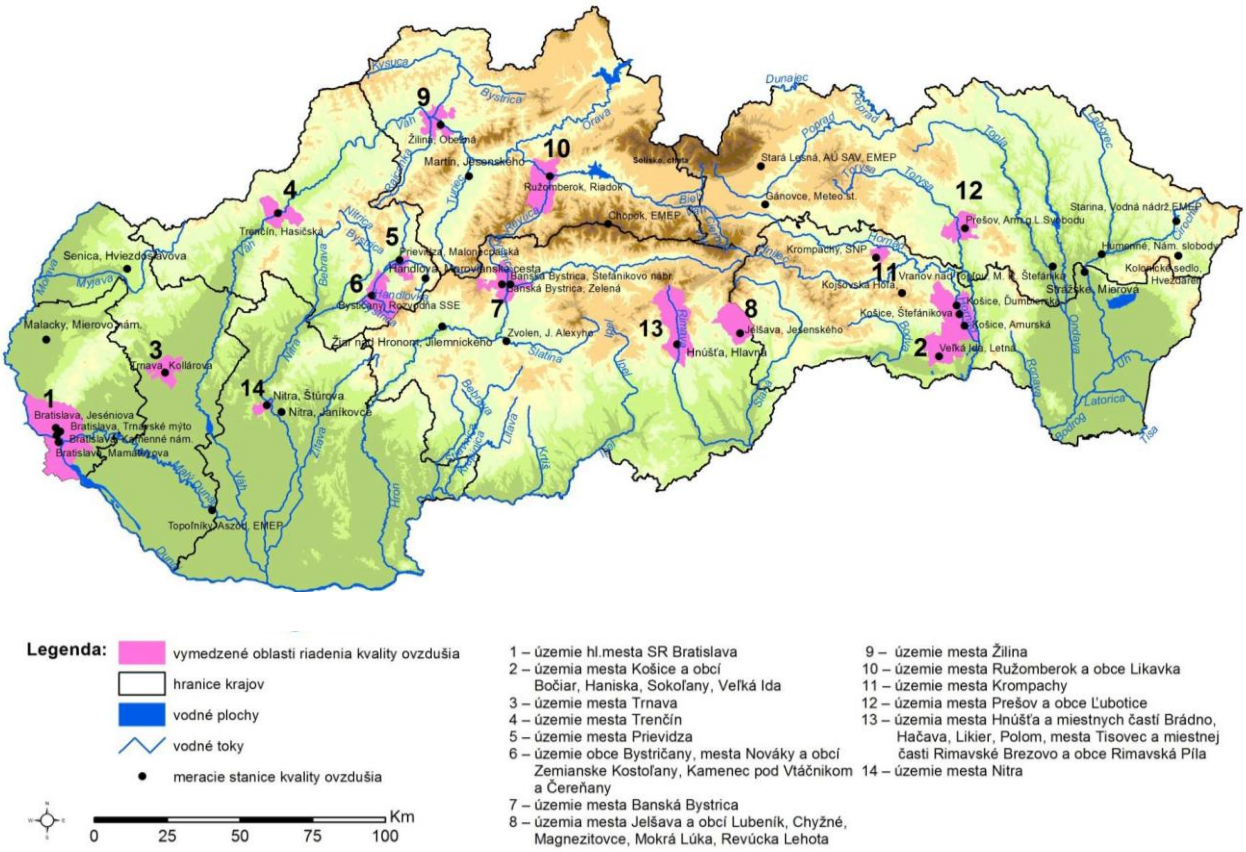

Zdroj : SHMÚ, Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike v roku 2017

V Nitrianskom samosprávnom kraji sú v súčasnosti v rámci Národnej monitorovacej sieti kvality ovzdušia (NMSKO) umiestnené 2 monitorovacie stanice : Nitra – Janíkovce (mestská) a Nitra – Štúrova (mestská). Z hľadiska dominantných zdrojov znečisťovania ovzdušia je monitorovacia stanica Nitra – Štúrova koncipovaná ako dopravná (monitoruje hodnoty NO_2, PM_{10}, $PM_{2,5}$, CO, C_6H_6) a monitorovacia stanica Nitra – Janíkovce je koncipovaná ako pozaďová.

Tab.: Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia v aglomerácii Nitriansky kraj za rok 2017

	Ochrana zdravia									**VP[2)]**	
Znečisťujúca látka	**SO_2**		**NO_2**		**PM_{10}**		**PM_{25}**	**CO**	**Ben-zén**	**SO_2**	**NO_2**
Doba spriemerovania	**1 hod**	**24 hod**	**1 hod**	**1 rok**	**24 hod**	**1 rok**	**1 rok**	**8 hod [1)]**	**1 rok**	**3 hod po**	**3 hod po**
Limitná hodnota [µg.m^{-3}]	**350**	**125**	**200**	**40**	**50**	**40**	**25**	**10000**	**5**	**500**	**400**
Nitra, Janíkovce			0	14	25	24	19				0
Nitra, Štúrova	0	0	0	35	27	28	14	1466	0,5	0	0

Zdroj : SHMÚ

[1)] maximálna osemhodinová koncentrácia
[2)] limitné hodnoty pre výstražné prahy
[3)] stanice indikujú regionálnu požadovanú úroveň
Znečisťujúce latky, ktoré prekročili limitnú hodnotu sú zvýraznené hrubým písmom
Označenie vyťaženosti : ≥ 85 platných meraní

Na základe "Hodnotenia kvality ovzdušia v Slovenskej republike“ v zóne Nitrianskeho kraja nebola v roku 2017, tak isto ako aj v roku 2015 a 2016, prekročená ročná a ani denná limitná hodnota na ochranu zdravia ľudí pre koncentrácie PM_{10} a rovnako neboli prekročené limitné hodnoty pre $PM_{2,5}$. Ostatné ZL (SO_2, NO_2, NO_x, benzén a CO) neprekročili limitné hodnoty. V rokoch 2016 a 2017 priemerná hodnota ročnej koncentrácie pre BaP – benzo(a)pyrén na stanici Nitra – Štúrova prekročila cieľovú hodnotu na ochranu zdravia ľudí a vegetácie (1 µg.m^{-3}), čo bolo spôsobené prevažne vykurovaním domácností pevným palivom a vplyvom cestnej dopravy, najmä dieslovým motorom. Okrem lokálneho vykurovania budov, vrátane rodinných domov tuhými palivami a automobilovej dopravy prispievajú ku znečisteniu ovzdušia nepriaznivé poveternostné podmienky, priemysel, hlavne chemický a sekundárna prašnosť.

Hlavné referenčné ciele ochrany ovzdušia relevantné pre PUM Nitrianskeho samosprávneho kraja :

- udržať kvalitu ovzdušia v miestach, kde sú plnené imisné limity, resp. cieľové hodnoty a v ostatných prípadoch zlepšiť kvalitu ovzdušia,
- v dlhodobom horizonte dosiahnuť úroveň znečistenia ovzdušia, ktorá poskytuje účinnú ochranu zdravia ľudí a životného prostredia,
- dosiahnuť do roku 2020 národného cieľa zníženie expozície obyvateľstva Slovenskej republiky rozptýleným časticiam $PM_{2,5}$ (tam, kde je možné).

- **HLUKOVÁ ZÁŤAŽ A VIBRÁCIE**

➢ **Hluková záťaž**

Podľa výsledkov hlukového mapovania je základným zdrojom hluku presahujúcim hygienické limity v Slovenskej republike cestná doprava (z 95 %). Hluk z cestnej dopravy postihuje takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislý najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristiky trasy cesty. K hlavným zdrojom hluku patria predovšetkým pohonné jednotky a to

najmä pri nízkych rýchlostiach vozidiel, pri vyšších rýchlostiach potom prevláda hluk z valenia pneumatík po povrchu vozovky. Zdrojom hluku je aj prúdenie vzduchu okolo vozidla, či prúdenie vzduchu cez chladiaci a ventilačný systém vozidla. V porovnaní s cestnou dopravou sa železničná doprava na hlukovej záťaži podieľa v oveľa menšej miere. Je preukázané, že každý hluk po určitej dobe vyvoláva poruchy vyššej nervovej sústavy, ktoré vedú k poškodeniu nielen sluchových, ale i ďalších telesných orgánov a znižuje odolnosť organizmu voči vonkajším negatívnym vplyvom, čo podnecuje vývoj ďalších chorôb (poruchy metabolizmu, spánku, srdcovo-cievneho systému, psychickej výkonnosti a duševnej pohody). Najtesnejší vzťah medzi dlhodobou expozíciou hluku a zdravotným stavom bol preukázaný pre kardiovaskulárne choroby.

- **Vibrácie**

Ďalším javom, negatívne pôsobiacim na zdravie človeka, sú vibrácie, ktorých hlavným zdrojom je cestná a železničná doprava. Ich výskyt závisí na konštrukcii vozidiel, ich nápravových tlakoch, rýchlosti a zrýchlenia, na kvalite krytu vozovky, na konštrukcii a podloží vozovky a v prípade koľajovej dopravy styku koľaje s podložím. Pociťované sú predovšetkým v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže. Dlhodobé pôsobenie však môže vyvolať trvalé poškodenie zdravia vrátane patologických zmien centrálneho nervového systému. Okrem negatívneho vplyvu na ľudské zdravie predstavujú dopravou pôsobené vibrácie tiež riziko z hľadiska vplyvov na budovy (hmotný majetok), rovnako najmä v bezprostrednej blízkosti dopravnej záťaže.

- **Predpokladané vplyvy na hlukovú záťaž a vibrácie**

Realizáciou strategického dokumentu by malo dôjsť k celkovému zníženiu hlukovej záťaže obyvateľov i k zníženiu vibráciám, vďaka konkrétnym navrhnutým opatreniam súvisiacich s optimálnym návrhom nového spôsobu, techniky riadenia a organizácie dopravy, vrátane vedenia nových trás komunikácií a ich usporiadania, spôsobu a techniky riadenia organizácie dopravy a taktiež k modernizácií železničnej infraštruktúry. V súčasnosti je legislatívne hluk, infrazvuk a vibrácie vyskytujúce sa trvalo alebo prerušovane vo vonkajšom prostredí alebo vo vnútornom prostredí budov v súvislosti s aktivitami ľudí alebo činnosťou zariadení upravený Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

- **VPLYVY NA PODZEMNÉ A POVRCHOVÉ VODY**

Z hľadiska znečistenia podzemných a povrchových vôd predstavujú cestné komunikácie potenciálny zdroj plošného (difúzneho) znečistenia. Riziko zhoršenia kvality vôd je späté prevažne s odtokom zrážkových vôd, minimálne v súvislosti so znečistením ovzdušia. Menej časté, ale o to závažnejšie, môžu byť pre kvalitu podzemných a povrchových vôd havarijné úniky ropných produktov alebo iných škodlivých a nebezpečných látok v dôsledku dopravných nehôd, resp. pri ich preprave a manipulácii s nimi.

V priebehu realizácie dopravných stavieb a zariadení v blízkosti vodných plôch a tokov, môžu byť povrchové vody znečistené splachom zeminy. Počas samotnej prevádzky sa difúzne znečistenie objavuje pozdĺž cestných vozoviek, na väčších odstavných a parkovacích plochách, odpočívadlách a čerpacích staniciach pohonných hmôt. V rámci modernizácie a rekonštrukcie cestnej siete sa pre minimalizáciu difúzneho znečistenia realizujú dažďové stoky, retenčné a sedimentačné nádrže s nornými stenami pre zachytenie plávajúcich, najmä ropných látok.

Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja musí byť v súlade so zákonom NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), a so Smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23.

októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Rámcová smernica o vode).

- **VPLYVY NA PÔDU A HORNINOVÉ PROSTREDIE**

➢ **Pôda**

Negatívne dopady dopravy na poľnohospodársku pôdu sa prejavujú najmä trvalými a dočasnými zábermi poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov v dôsledku výstavby komunikácií a celej dopravnej siete. V miestach dočasného záberu poľnohospodárskej pôdy (prístupové cesty, manipulačné plochy, stavebné dvory, depónie humusu a pod.) dochádza vplyvom ťažkej techniky nie len k degradácii a zhutneniu pôdy, ale môže dôjsť aj k znečisteniu pôdy. Na plochách dočasného záberu je potrebné po ukončení stavby vykonať rekultiváciu a uvedenie pôdy, resp. pozemku do pôvodného alebo iného vhodného stavu.

Splašky z pozemných komunikácií môžu kontaminovať okolitú pôdu. Rizikom je i kontaminácia pôdy v prípade havárií pri prevoze chemických látok, únikov pri manipulácii s pohonnými hmotami a pod.

Znečistenie pôdy, predovšetkým ťažkými kovmi, sa koncentruje do zóny pozdĺž krajnice vo vzdialenosti max. 15 m. Za touto hranicou koncentrácie škodlivín i pri veľmi zaťažených komunikáciách klesajú pod limitné hodnoty. V súvislosti s postupným zlepšovaním emisných parametrov u obnovovaného vozového parku je možné očakávať čiastočné zlepšenie situácie v budúcnosti.

➢ **Horninové prostredie**

Nakoľko v súčasnosti nie sú známe konkrétne navrhované opatrenia, nie je možné vylúčiť ani priamy vplyv na horninové prostredie v prípade výstavby novej cestnej a železničnej infraštruktúry, najmä pri realizácii tunelov, násypov a zárezov, kedy môže dôjsť k narušeniu stability svahov, aktivácii zosuvov, vzniku erózie, urýchleniu zvetrávania alebo kontaminácii horninového prostredia.

Všetky prípadné zásahy do horninového prostredia sa budú vykonávať na základe výsledkov podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu, ktorý bude realizovaný v súlade so zákonom NR SR č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov. Nepriamym vplyvom je ťažba surovín pre stavbu a s tým súvisiace otváranie zemníkov a zvýšená ťažba v existujúcich lomoch a tiež ukladanie prebytočného materiálu zo zemných prác. Reliéf bude ovplyvnený vlastnou výstavbou infraštruktúry aj pri ťažbe a dočasnom ukladaní potrebných surovín. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny a reliéf budú významné a bude ich potrebné eliminovať účinnými technickými a preventívnymi opatreniami na projektovej úrovni.

- **VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY**

V súčasnom období je z hľadiska cestnej dopravy významnou úlohou stabilizovať rast emisií skleníkových plynov a následne zabezpečiť ich zníženie v zmysle prijatých národných a medzinárodných dokumentov, keďže podiel emisií z dopravy sa neustále zvyšuje. Podľa údajov zo Správy o priebežnom stave plnenia prijatých medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky v oblasti politiky zmeny klímy za rok 2014 vzrástli na Slovensku medzi rokmi 1990-2013 emisie z dopravy o 31 %, keď v roku 1990 predstavovali len 9 %, v roku 2013 predstavovali skoro 16 % na celkových emisiách. Tento trend výrazne kontrastuje s návrhom EÚ v Bielej knihe „Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje“, ktorý vyzýva znížiť do roku 2050 emisie skleníkových plynov v doprave najmenej o 60 % v porovnaní s rokom 1990. K tomuto ambicióznemu cieľu je v rámci Bielej knihy navrhnutá rada opatrení na vývoj a zavádzanie nových a udržateľných palív a pohonných systémov, optimalizácia výkonu multimodálnych logistických reťazcov vrátane väčšieho využívania

energeticky efektívnejších druhov dopravy a zvyšovanie efektívnosti dopravy a využívania infraštruktúry prostredníctvom informačných systémov a trhovo orientovaných stimulov.

Nakoľko zmena klímy už prebieha a bude prebiehať aj po nasledujúce desaťročia, je potrebné zohľadniť aj jej možné riziká pre dopravnú infraštruktúru spôsobené zmenou klimatických podmienok. Ako uvádza Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vydaná Ministerstvom životného prostredia SR v januári 2014, vysoké a nízke teploty, intenzívne búrky a snehové kalamity, ktorých frekvencia a intenzita sa v dôsledku zmeny zvyšuje, spôsobujú vážne komplikácie pre takmer všetky druhy dopravy. Komplexná analýza možných dôsledkov zmeny klímy jednotlivých sektorov, vrátane dopravy, bola vypracovaná vo Vedeckej agentúre pre lesníctvo a ekológiu (EFRA).

- **VPLYVY NA PRODUKCIU ODPADOV**

Počas vlastnej implementácii strategického dokumentu bude hlavným zdrojom produkcie odpadov samotná výstavba dopravnej infraštruktúry, pri ktorej najväčší objem odpadov predstavuje zemina z výkopov, ak nie je opätovne použitá pri stavbe a veľkoobjemový stavebný odpad. Odpady v doprave vznikajú najmä v dôsledku obmeny vozového parku (likvidácia autovrakov, prípadne ojazdených vozidiel). Následne počas prevádzky budú vznikať odpady pri údržbe a opravách komunikácií. Určité množstvo komunálnych odpadov je možné očakávať na autobusových a železničných staniciach, zastávkach VOD, čerpacích staniciach a pod. Pri nakladaní a likvidácii odpadu je potrebné rešpektovať zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- **VPLYVY NA FLÓRU, FAUNU A KRAJINU**

➢ **Flóra a fauna**

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš) je riešené územie súčasťou sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, ktorá zaberá podstatnú časť riešeného územia a podsústavy Karpaty, ktorá zasahuje do riešeného územia zo severnej, severovýchodnej a juhovýchodnej strany.

Prevažná časť Nitrianskeho kraja patrí do provincie Západopanónska panva, subprovincie **Malá Dunajská kotlina**, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina (časť Čiližská mokraď, Okoličnianska mokraď, Martovská mokraď, Salibská mokraď, Novozámocké pláňavy), celku Podunajská pahorkatina (podcelok Nitrianska pahorkatina, časť Zálužianska pahorkatina, Nitrianska tabuľa, Nitrianske vŕšky, Bojnianska pahorkatina a Tribečské podhorie, podcelok Nitrianska niva, časť Stredonitrianska niva, Dolnonitrianska niva, podcelok Žitavská pahorkatina, podcelok Hronská pahorkatina, časť Bešianska pahorkatina, Hurbanovské terasy, Strekovské terasy, Búčske terasy, Chrbát a Hronská tabuľa, podcelok Hronská niva, časť Sikenická mokraď, podcelok Ipeľská pahorkatina, časť Zalabský chrbát, Bajtavská brána, Sebechlebská pahorkatina, Santovská pahorkatina, Brhlovské podhorie, Batovská pahorkatina a Čajkovská zníženina, podcelok Ipeľská niva).

Severná časť Nitrianskeho kraja z časti patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie **Vnútorné Západné Karpaty**, oblasti Fatransko-tatranská, celku Považský Inovec (podcelku Inovecké predhorie, Nízky Inovec a Krahulčie vrchy), celku Tribeč (podcelku Zobor, Jelenec, časť Kostolianska kotlina, podcelku Veľký Tribeč, časť Zlatnianske predhorie, Hornianske predhorie a Vysoký Tribeč, podcelku Rázdiel, časť Skýcovská vrchovina a Veľkopoľská vrchovina). Severovýchodná časť riešeného územia z časti patrí do oblasti Slovenské stredohorie, celku Pohronský Inovec (podcelku Veľký Inovec, Lehotská planina), celku Štiavnické vrchy (podcelku Kozmálovské vŕšky, podcelku Hodrušská hornatina, časť Slovenská brána), celku Sitnianska vrchovina (časť Sitnianske predhorie) a celku Krupinská planina (podcelku Bzoviská pahorkatina, Dačolomská planina a Modrokamenské úboče). Pomerne malá časť v severovýchodnej časti riešeného

územia patrí do oblasti Lučenecko-košickej zníženiny, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Ipeľská kotlina, časť Hontianske terasy a cíp v juhovýchodnej časti riešeného územia medzi riekami Hron a Ipeľ pri sútoku s Dunajcom do oblasti Matransko-slanskej, celku Burda, časť Vyšehradská brázda.

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák – Atlas SSR 1980) patrí flóra územia Nitrianskeho kraja prevažne do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), len severný cíp územia patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale). V rámci oblasti panónskej flóry je vegetácia rozdelená do dvoch obvodov – prevažná časť patrí do obvodu európskej xerotermnej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina a malá časť územia, ležiaca východne od rieky Hron, patrí do obvodu pramatranskej xerotermnej flóry (Matricum), okresu Ipeľsko-rimavská brázda a cíp medzi riekami Hron a Ipeľ pri sútoku s Dunajcom patrí do okresu Burda. Oblasť západokarpatskej flóry disponuje jediným obvodom – predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresov Považský Inovec, Tríbeč a Slovenské stredohorie s podokresmi Pohronský Inovec a Štiavnické vrchy.

Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia Slovenska (Plesník – Atlas krajiny SR 2002) územie Nitrianskeho kraja zahŕňa prevažne jednu vegetačnú zónu Slovenska – dubovú, ktorá sa ešte člení na horskú podzónu a nížinnú podzónu. V zónach sú vyčlenené okresy, podokresy a obvody. Prevažná časť riešeného územia patrí do zóny dubovej, podzóny nížinnej, oblasti pahorkatinnej, okresu Hronská pahorkatina (podokres južný, podokres severný), Hronská Niva, Ipeľská pahorkatina (podokres južný, podokres severný), okres Ipeľská niva, Nitrianska niva, Žitavská pahorkatina, Žitavská niva, Zálužianska pahorkatina (podokres Zálužianska pahorkatina, Nitrianska tabuľa, obvod Nitrianska tabuľa, obvod Zálužianska pahorkatina), okres Nitrianska pahorkatina (podokres Bojniarska pahorkatina a podokres Bánovská pohorkatina, Drieňovské podhorie, Tribečské podhorie). Juhovýchodná časť riešeného územia patrí do zóny dubovej, podzóny nížinnej, oblasti rovinnej, okresu nemodraďový, podokresu lužný. Zo severnej strany do riešeného územia zasahuje zóna dubová, podzóna horská, oblasť kryštalicko-druhohorná, okres Považský Inovec (podokres Inovecké predhorie a podokres Vysoký Inovec – Krahulčie), okres Tribeč (podokres Zobor – Jelenec, podokres Vysoký Tribeč a pookres Razdiel). Z východnej strany na územie Nitrianskeho kraja zasahuje zóna dubová, podzóna horská, oblasť sopečná, okres Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy (podokres Pohronský Inovec a podokres Štiavnické vrchy, obvod západný a obvod východný), okres Krupinská planina, Ostrôžky (podokres Krupinská planina). Juhovýchodný cíp územia medzi riekami Hron a Ipeľ pri sútoku s Dunajcom patrí do zóny dubovej, podzóny horskej, oblasti sopečnej, okresu Burda. Buková zóna zasahuje vo veľmi malom rozsahu na územie kraja zo severovýchodnej strany. Jedná sa o zónu bukovú, oblasť sopečnú, okres Vtáčnik.

Z hľadiska zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák – Atlas SSR 1980) prevažná časť nížinného a pahorkatinného územia Nitrianskeho kraja patrí do zoogeografického regiónu (provincie) Vnútrokarpatské zníženiny, Panónskej oblasti, do juhoslovenského obvodu. Časť spadajúca do Podunajskej roviny patrí do dunajského okrsku lužného a územie spadajúce do Podunajskej pahorkatiny je súčasťou dunajského okrsku pahorkatinného. Malé územie v juhovýchodnej časti riešeného územia, cíp medzi riekami Hron a Ipeľ pri sútoku s Dunajcom (Burda), patrí do zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Západné Karpaty, južného obvodu, sopečného okresu, podokresu kováčovského. Okrajové časti Nitrianskeho kraja na severe územia spadajú do zoogeografického regiónu (provincie) Karpaty, oblasti Západné Karpaty, do vnútorného obvodu. Územie Považského Inovca spadá potom do západného okrsku a územie Tríbeča, Pohronského Inovca a Štiavnických vrchov spadá do južného okrsku. Vďaka tomu je fauna pomerne rôznorodá a obsahuje prvky troch oblastí.

V zmysle zoogeografického členenia v terestrickom biocykle (Jedlička, Kalivodová – Atlas krajiny SR 2002) takmer celé územie Nitrianskeho kraja patrí do provincie stepí panónskeho úseku. Menšia časť riešeného územia v severnej a severovýchodnej časti patrí do provincie listnatých lesov podkarpatského úseku.

Zoogeografické členenie v limnickom biocykle (Hensel, Krno – Atlas krajiny SR 2002) zaraďuje územie Nitrianskeho kraja do pontokaspickej provincie, podunajského okresu. Prevažná časť územia patrí do stredoslovenskej časti, menšia časť v juhovýchodnej a južnej časti riešeného územia patrí do západoslovenskej časti.

- **Krajina**

Nitriansky samosprávny kraj je jedným z ôsmych samosprávnych krajov Slovenska. Leží v juhozápadnej časti Slovenska. Reliéf kraja má prevažne rovinný a nížinný charakter prerušovaný pahorkatinami. Takmer celé územie kraja sa nachádza na Podunajskej nížine, ktorá je zo severu lemovaná pohorím Tribeč, zo severovýchodu výbežkami Štiavnických vrchov a sčasti aj Pohronským Inovcom. Z hľadiska svojej rozlohy 6.343,73 km^2 zaberá 12,9 % plochy štátu a je piatym najväčším krajom na Slovenku. V súčasnosti (k 31.12.2017) žije na území Nitrianskeho samosprávneho kraja cca 678.692 obyvateľov (12,5 % z celkového počtu obyvateľov Slovenska). Z hľadiska hustoty patrí medzi priemerne osídlené oblasti Slovenska. Tvorí ho 354 obcí, z toho 15 miest. Priemerná hustota osídlenia Nitrianskeho kraja (k 31.12.2017) je 106,99 obyvateľov na km^2, priemerná hustota osídlenia na Slovensku je 110,84 obyvateľov na km^2.

Najväčšiu plochu z celkovej výmery územia Nitrianskeho kraja (634.373,2136 ha) tvorí poľnohospodárska pôda (464.333,6859 ha – 73,20 %), predovšetkým orná pôda (405.179,5476 ha – 87,26 % PP), ďalej trvalé trávnaté porasty (28.852,4860 ha – 6,21 % PP), záhrady (14.030,4008 ha – 3,02 % PP), menej vinice (11.420,0845 ha – 2,46 % PP) , ovocné sady (4.814,7771 ha – 1,04 % PP) a chmeľnice (36,3899 ha – 0,01 % PP). Nasledujú lesné pozemky (96.951,3839 ha – 15,28 %), zastavané plochy a nádvoria (38.708,8341 ha – 6,10 %), ostatné plochy (18.673,2597 ha – 2,94 %) a vodné plochy (15.706,0500 ha – 2,48 %).

Tab.: Druhy pozemkov v súčasnej štruktúre krajiny Nitrianskeho kraja

Druh kultúry	Plocha	
	ha	%
Orná pôda	405.179,5476	63,87
Chmelnice	36,3899	0,01
Vinice	11.420,0845	1,80
Trvalé trávne porasty	28.852,4860	4,55
Záhrady	14.030,4008	2,21
Ovocné sady	4.814,7771	0,76
Lesy	96.951,3839	15,28
Vodné plochy	15.706,0500	2,48
Zastavané plochy	38.708,8341	6,10
Ostatné	18.673,2597	2,94
Celkom	634.373,2136	100,00

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Orná pôda : Súčasná výmera ornej pôdy je 405.179,5476 ha, čo predstavuje 63,87 % z celkovej výmery kraja. Veľkosť a tvar honov ornej pôdy predstavuje určité environmentálne riziko z dôvodu erózie spôsobenej nesprávnou orbou. Z hľadiska ekologickej stability sú orné pôdy považované za nestabilný prvok.

Trvalé trávne porasty : Celková výmera trvalých trávnych porastov je 28.852,4860 ha, čo predstavuje 4,55 % z celkovej výmery kraja. Extenzívny spôsob hospodárenia má za následok, že sa na týchto pozemkoch

rozšírila buď kompaktná alebo rozptýlená náletová stromová a krovinná vegetácia. Z hľadiska ekologickej stability lúky a pasienky predstavujú stabilizujúci prvok v poľnohospodárskej krajine, vzhľadom na ich protieróznu a retenčnú funkciu a sú považované za stabilný prvok z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability.

Nelesná stromová a krovitá vegetácia (NSKV) : Výmera evidovanej NSKV je 18.673,2597 ha, čo predstavuje 2,94 % z celkovej výmery kraja. Je zastúpená rôznymi formáciami v závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nielen z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz. V zmysle výpočtu koeficientu ekologickej stability sa NSKV považuje za stabilný a pozitívny prvok.

Líniová zeleň – brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov : Brehové porasty rôznej kvality až po štádium zostatkov pôvodných lužných lesov v riešenom území sa nachádzajú v alúviu miestnych tokov i riek. Tvoria ich viacetážové porasty reprezentujúce lužné lesy a jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov. Sú stabilizujúcim prvkom v územnom systéme ekologickej stability a dôležitými biokoridormi.

Záhrady a sady : Výmera záhrad a sadov je 18.845,1779 ha, čo je 2,97 % z celkovej výmery kraja. Záhrady a sady sa považujú za stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability.

Lesy : Lesné pozemky sú zastúpené v rozsahu 96.951,38399 ha, čo predstavuje 15,28 % z celkovej výmery kraja. Lesy sú považované za základný stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability.

Vody : Vodné plochy majú výmeru 15.706,0500 ha, čo predstavuje cca 2,48 % z celkovej výmery kraja (vodné toky, jazerá a plesá, účelové vodné nádrže, mokrade so stálou otvorenou vodnou hladinou a pod.). Sú jedným z najdôležitejších stabilizujúcich a pozitívnych prvkov pri výpočte koeficientu ekologickej stability.

Zastavané plochy : Výmera zastavaných plôch v kraji je 38.708,8341 ha, čo je 6,10 % z celkovej výmery kraja. Sú považované za nestabilný prvok z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability.

- **Vplyvy na prírodu a krajinu**

Výstavba dopravnej infraštruktúry má nezanedbateľný vplyv na prírodu a krajinu. V prvom rade ide o zábery prírodných stanovíšť a biotopov zvlášť chránených a ohrozených druhov. V okolí dopravných stavieb dochádza k zmenám v druhom zložení vplyvom vegetačných úprav, znečistenia ovzdušia, pôdy a vody, ktoré je spôsobené jednak bežnou prevádzkou, tak aj v dôsledku prípadných havárií, zvýšeným hlukom a svetlom. Zároveň dochádza i k priamemu usmrcovaniu nie len živočíchov pravidelne migrujúcich (obojživelníky, vydry a podobne), ale aj veľkých živočíchov, kde priamo dochádza aj k zníženiu dopravnej bezpečnosti.

Vo všeobecnosti platí, že dopravné stavby prinášajú do územia ďalšie líniové prvky infraštruktúry, ktoré zvyšujú fragmentáciu krajiny, čo má za následok negatívne dôsledky najmä pre migráciu veľkých druhov cicavcov, ale i ďalších druhov bioty (známe sú napr. každoročné migrácie obojživelníkov). Dopravné líniové stavby, najmä cestné komunikácie, zároveň tvoria významnú „bariéru“ prirodzeného pohybu živočíchov v krajine. Ich nežiadúci vplyv je závislí od technických parametrov jednotlivých komunikácií (šírka, výškové vedenie oproti okolitému terénu, zvodidlá, ploty, proti hlukové steny) a intenzity dopravy (riziko stretu so zvieraťom, hluková a pachová záťaž okolia).

Vytváraním tzv. bariér dochádza okrem iného aj k izolácii niektorých populácií, k redukcii migračného a kolonizačného potenciálu, ku zmenšeniu loveckých možností miestnych druhov, ku genetickým problémom malých populácií vedúcim až k poklesu populačnej hustoty alebo k celkovému utlmeniu či ohraničeniu výskytu druhu. Ďalším dôsledkom fragmentácie je aj zvýšenie náchylnosti časti krajiny k inváziám nepôvodných druhov.

- **POTENCIÁLNE POZITÍVNE VPLYVY**

- zníženie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami prostredníctvom odstránenia „úzkych miest“ na dopravnej infraštruktúre (zvýšenie celkovej efektivity a plynulosti dopravy), modernizáciou a zlepšením technických parametrov dopravných ciest a odvedením časti dopravnej záťaže mimo obytné územia,
- zníženie nehodovosti odstránením kritických miest,
- zníženie niektorých vplyvov stávajúcej dopravnej infraštruktúry na faunu vhodnou rekonštrukciou (napr. realizácia migračných objektov pre umožnenie priechodnosti pre živočíchov),
- zvýšenie efektivity dopravného systému (napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi), vrátane jeho environmentálnych parametrov (emisie, energetická náročnosť, atď.).

- **POTENCIÁLNE NEGATÍVNE VPLYVY**

- riziko zvýšenia dopravnej intenzity a lokálne zvýšenie dopravnej záťaže,
- lokálne zvýšenie záťaže obyvateľstva hlukom a emisiami v blízkosti nových dopravných trás a stavieb
- záber poľnohospodárskej pôdy, prípadne i lesných pozemkov pre výstavbu nových prvkov dopravnej infraštruktúry,
- zvýšenie spotreby zdrojov nutných k realizácii dopravných stavieb, ktorých zaistenie je spojené s environmentálnymi nákladmi (ťažba a preprava stavebných materiálov, spotreba vody, atď.),
- fragmentácia biotopov, ekosystémov a krajiny ako celku v dôsledku výstavby nových dopravných trás,
- možné zásahy do osobitne chránených území a lokalít sústavy Natura 2000 pri trasovaní nových dopravných stavieb,
- ovplyvnenie krajinného rázu situovaním nových dopravných stavieb a zariadení v území,
- riziko šírenia inváznych druhov,
- zmena druhového zloženia pozemkov v blízkosti komunikácií v dôsledku výsadby nepôvodných druhov a druhové zmeny spôsobené vplyvom zmien podmienok (exhalácie, chemické látky zo zimnej údržby komunikácií a samotnej prevádzky, hluk, atď.),
- narušenie migračných trás živočíchov (bariérový efekt),
- mortalita živočíchov pri prevádzke na komunikáciách,
- rušenie živočíchov hlukom a svetlom pri výstavbe aj prevádzke dopravných stavieb.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Doprava môže byť vo vzťahu k zdraviu faktorom pozitívnym (napr. pohyb osôb a presun tovaru), ale aj negatívnym (napr. znečistenie ovzdušia, hluk, vibrácie).

➢ **Pozitívne dopady**

Pozitívny dopad na zdravotný stav obyvateľstva má pešia doprava, hlavne pešia doprava segregovaná mimo ostatnú dopravu a mimo priemyselnú oblasť. Je významným zdrojom pohybu pre človeka, pričom vo vyššom veku sa stáva väčšinou aj jeho hlavnou pohybovou aktivitou. Chôdza je vynikajúcim fyziologickým

pohybom. Na zdravú a bezpečnú chôdzu má významný vplyv kvalita chodníkov (technický stav, materiálové prevedenie, trasovanie ako aj ich pravidelná údržba).

Pozitívny vplyv na zdravie človeka má aj cyklistická doprava, ktorá má významný podiel v prevencii civilizačných chorôb vrátane pohybového aparátu, zaťažuje obehový a srdcový systém, znižuje možnosť nadváhy, je spôsobom rehabilitácie pri nervových ochoreniach a chorobách svalov. Vyžaduje bezpečnosť a pohyb v čistom ovzduší a rovnako ako pri chôdzi, ošetrený a upravovaný povrch cyklistických trás.

Automobilová doprava pomáha rýchlo sa premiestniť k zamýšľanému cieľu, stretávať priateľov, navštevovať šport a rekreáciu, vzdelávacie centrá. Nákladná doprava prenáša rýchlo tovar k zákazníkovi a tým aj financie.

➢ **Negatívne dopady**

Doprava je zdrojom znečistenia ovzdušia, ktoré je závislé na frekvencii dopravy, či ide o ťažké alebo ľahké vozidlá, v akom sú technickom stave, aké majú palivo, aký je povrch vozovky, aké sú rozptylové a meteorologické podmienky, či sa tvoria častice nové, alebo sa víria častice usadené.

Doprava je zdrojom hluku a vibrácií. Predovšetkým vibrácie ohrozujú bezpečnosť stavieb a pohodu obyvateľov. Hluk z dopravy je preukázanou škodlivinou (noxou), narušujúcou pohodu dotknutých osôb. Podieľa sa na vzniku a zhoršovaní civilizačných chorôb, napr. chorôb kardiovaskulárnych. Zhoršuje priebeh duševných ochorení. Hlboko zasahuje do procesov, ktoré vyžadujú pokoj a sústredenie (učenie, prednes, vedecká práca, komunikácia medzi ľuďmi, najmä medzi deťmi, učiteľom a deťmi, rodičmi a deťmi, komplikácie spôsobuje seniorom s nedoslýchavosťou). Hluk najhoršie pôsobí v období, kedy sa ľudský organizmus obnovuje, rekreuje a odpočíva, ale najmä v spánku.

Nezanedbateľným negatívnym vplyvom dopravy na verejné zdravie je takisto dopravná nehodovosť. K častým príčinám dopravných nehôd patrí okrem ľudského faktoru aj kvalita dopravnej siete.

Z hľadiska obsahového zamerania Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja možno za najdôležitejšie potenciálne pozitívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie považovať :

- zníženie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami prostredníctvom zvýšenia celkovej efektivity a plynulosti dopravy, modernizáciou a zlepšením technických parametrov cestnej siete, presun významnej časti tranzitnej automobilovej dopravy mimo obytné územia, presun časti dopravných výkonov z individuálnej dopravy na verejnú osobnú dopravu, prípadne z cestnej na železničnú a podobne,
- zvýšenie efektivity dopravného systému, napr. vytvorením podmienok pre zlepšenie pomerov dopravných výkonov medzi jednotlivými dopravnými módmi, vrátane jeho environmentálnych parametrov (emisie, energetická náročnosť, atď.),
- zníženie nehodovosti odstránením kritických miest, najmä skapacitnenie frekventovaných úsekov, bezpečnejšie križovanie ciest a pod.

Za najdôležitejšie potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie a verejné zdravie považovať :

- riziko zvýšenia dopravnej intenzity a lokálne zvýšenie dopravnej záťaže (napr. skvalitnenie cestnej siete môže viesť k väčšiemu využívaniu individuálnej automobilovej dopravy),
- lokálne zvýšenie záťaže obyvateľov hlukom a emisiami v blízkosti nových dopravných trás a stavieb,
- záber poľnohospodárskej pôdy pre výstavbu nových zariadení dopravnej infraštruktúry,
- zvýšenie spotreby zdrojov nutných k realizácii dopravných stavieb, ktorých zaistenie je spojené s environmentálnymi nákladmi (ťažba a preprava stavebných surovín, spotreba vody, atď.)

Kľúčovým aspektom hodnotenia zdravotných dopadov je znečistenie ovzdušia z dopravy. Ďalšími hodnotenými dopadmi bude obťažovanie obyvateľstva hlukom a možnosti zdravotných dopadov. Zvážené budú aj ďalšie potenciálne dopady na obyvateľstvo. Nezanedbateľným vplyvom dopravy na verejné zdravie je takisto dopravná nehodovosť.

5. Vplyvy na chránené územia (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.) vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

5.1. Národná sústava chránených území

Pre územnú ochranu ustanovuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom zväčšuje, pričom územná ochrana sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území platí 1. stupeň ochrany.

- **Veľkoplošné chránené územia**

Na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nie sú vyhlásené žiadne národné parky. Zo severnej strany do jeho územia zasahujú 2 chránené krajinné oblasti – Chránená krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy a Chránená krajinná oblasť (CHKO) Ponitrie, z južnej strany Chránená krajinná oblasť (CHKO) Ponitrie. Celková výmera chránených krajinných oblastí je 29.484 ha, čo predstavuje 4,65 % z celkovej plochy kraja.

Tab. Chránené krajinné oblasti v Nitrianskom kraji

Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy	
Rozloha	12.284 ha (z toho 2.619 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1998
Geomorfologický celok	Podunajská rovina
Okresy	Bratislava II., Bratislava V., Senec, Dunajská Streda, **Komárno**
Stupeň ochrany	2. stupeň
Chránená krajinná oblasť Ponitrie	
Rozloha	37.665 ha (z toho 15.622 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1985
Geomorfologický celok	Tribeč a Vtáčnik
Okresy	Prievidza, Partizánske, Žarnovica, Žiar nad Hronom, **Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce**
Stupeň ochrany	2. stupeň ochrany
Chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy	
Rozloha	77.630 ha (z toho 11.243 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1979
Geomorfologický celok	Štiavnické vrchy,
Okresy	Banská Štiavnica, Krupina, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom, **Levice**
Stupeň ochrany	2. stupeň ochrany

Zdroj : ŠOP SR

- **Maloplošné chránené územia**

V riešenom území bolo k 31.12.2018 evidovaných 123 maloplošných chránených území, z toho v okresoch Komárno 35, Levice 16, Nitra 16, Nové Zámky 31, Šaľa 8, Topoľčany 12 a Zlaté Moravce 5 (viď. Príloha č. 1). Z celkového počtu 123 maloplošných chránených území je 14 NPR – národná prírodná rezervácia, 44 PR –

prírodná rezervácia, 19 PP – prírodná pamiatka, 46 CHA – chránený areál). Celková plocha maloplošných chránených území je 4.376,362 ha, čo predstavuje cca 0,69 % z celkovej rozlohy kraja.

Tab. Maloplošné chránené územia evidované v Nitrianskom kraji k 31.12.2018

Por.č.	Okres	NPR	PR	NPP	PP	CHA	Spolu
1.	Komárno	2	20	-	-	13	35
2.	Levice	2	6	-	2	6	16
3.	Nitra	2	2	-	2	10	16
4.	Nové Zámky	6	11	-	6	8	31
5.	Šaľa	-	-	-	6	2	8
6.	Topoľčany	1	5	-	2	4	12
7.	Zlaté Moravce	1	-	-	1	3	5
	S P O L U	14	44	-	19	46	123
	Výmera (ha)	1.462,968	1.002,601	-	108,247	1.802,546	4.376,362

Zdroj : ŠOP SR

- **Ochrana drevín**

Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradí.

➢ **Chránené stromy**

V riešenom území Nitrianskeho samosprávneho kraja je k 31.12.2018 evidovaných 195 chránených stromov, ktoré sú chránené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ide o jednotlivé solitéry alebo skupiny stromov.

- **Jaskyne a priepasti**

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú prírodnými pamiatkami aj jaskyne a priepasti, ktorých je v riešenom území Nitrianskeho kraja evidovaných celkovo 66 (Levice 7, Nitra 20, Nové Zámky 6, Topoľčany 22, Zlaté Moravce 11, v okres Šaľa a Komárno sa žiadne jaskyne nenachádzajú). Verejne prístupná je Svoradova jaskyňa a jaskyňa Čertova pec.

5.2. Územia NATURA 2000

Sústava chránených území NATURA 2000 je celistvá európska sústava území, ktorá má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústava NATURA 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín EÚ, ktorú tvoria dva typy území :

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 79/409 /EHS o ochrane voľne žijúcich vtákoch – Directive on the Conservation of Wild Birds (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive) v platnom znení (podľa § 26 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Chránené vtáčie územia – CHVÚ),
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Cinservation, SAC), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov voľne žijúcich živočíchov a voľne

rastúcich rastlín – Directive on the Conservation of Natural Habitats and of Wild Fauna and Flora v platnom znení (podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Územia európskeho významu – ÚEV).

- **Chránené vtáčie územia (CHVÚ)**

Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený uznesením vlády SR č. 636/2003 zo dňa 09.07.2003 a spolu s Národným zoznamom území európskeho významu bol 27.04.2004 zaslaný Európskej komisii do Bruselu. Na území Nitrianskeho kraja bolo v zmysle vyššie uvedeného uznesenia vlády SR č. 636/2003 navrhnutých 9 chránených vtáčích území, z celkového navrhovaného počtu 238 CHVÚ . V roku 2010 vláda SR svojim uznesením č. 345/2010 z 25.05.2010 schválila zmenu a doplnenie Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorý bol rozšírený o 5 návrhov chránených vtáčích území a dve územia z pôvodného zoznamu boli vypustené. Národný zoznam tak obsahuje 41 CHVÚ na území SR. V priebehu rokov 2006 až 2008 prišlo v Nitrianskom samosprávnom kraji k prerokovaniu návrhov CHVÚ a následne i k vyhláseniu všetkých 9 CHVÚ, ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do Nitrianskeho kraja : CHVÚ Dolné Ponitrie (SKCHVU004), CHVÚ Dolné Považie (SKCHVU005), CHVÚ Dunajské luhy (SKCHVU007), CHVÚ Kráľová (SKCHVU010), CHVÚ Ostrovné lúky (SKCHVU019), CHVÚ Parížske močiare (SKCHVU020), CHVÚ Poiplie (SKCHVU0021), CHVÚ Tribeč (SKCHVU0031) a CHVÚ Žitavský luh (SKCHVU038). Celková plocha chránených vtáčích území na území kraja predstavuje cca 68.500 ha, z celkovej plochy 89.850 ha dotknutých CHVÚ. Najväčším CHVÚ v Nitrianskom kraji je Dolné Považie s rozlohou 31.195,50 ha. Zoznam a charakteristika chránených vtáčích území nachádzajúcich sa, resp. zasahujúcich do Nitrianskeho kraja je uvedený v Prílohe č. 2 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

- **Územia európskeho významu**

Podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa územím európskeho významu rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia a ktoré sú zaradené v Národnom zozname území európskeho významu (ÚEV) schváleného vládou SR (Národný zoznam území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 239/2004 zo dňa 17.03.2004 + Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 01.08.2004). Národný zoznam území európskeho významu sa priebežne aktualizuje podľa stavu ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, alebo na základe návrhu Európskej komisie (Prvá aktualizácia : Doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 577/2011 zo dňa 31.08.2011 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2018 z 29.11.2018, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení opatrenia č. 1/2017; druhá aktualizácia : Druhý doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 495/2017 zo dňa 25.10.2017 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2017 z 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu).

K 28.11.2018 sa na území Nitrianskeho kraja nachádza, resp. na jeho území zasahuje cca 97 území európskeho významu s celkovou výmerou 14.380 ha, čo je cca 2,46 % z celkovej plochy ÚEV SR (584.122 ha). Najväčším ÚEV v Nitrianskom kraji je Hodrušská hornatina o ploche cca 2.700 ha, ktorej celková výmera je 10.267,74 ha. Predmetom ochrany sú biotopy, druhy rastlín a druhy živočíchov európskeho významu. Zoznam území európskeho významu je uvedený v Prílohe č. 3 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

5.3. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Jedná sa napr. o Dohovor UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (World Heritage), Medzinárodnú dohodu UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB), Dohovor o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor) a podobne. V riešenom území sa nachádzajú iba územia chránené podľa medzinárodného dohovoru o ochrane mokradí (Ramsarský dohovor).

- **Dohovor o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor)** : Na území Nitrianskeho kraja sa nachádzajú tri vyhlásené Ramsarské lokality medzinárodného významu (Dunajské luhy, Parížske močiare a Poiplie).

Tab.: Lokality zaradené medzi medzinárodne významné mokrade v Nitrianskom kraji

Názov mokrade	Katastrálne územie	Rozloha (ha)	Zápis	Stručná charakteristika
Dunajské luhy	Bratislava II. Bratislava V. Dunajská Streda **Komárno** Senec	14.488	26.05.1993	zaberá hlavný tok Dunaja a jeho ľavobrežnú sústavu riečnych ramien, mŕtvych ramien, lužných lesov, močiarov, lúk a pieskomilných spoločenstiev na slovensko-maďarskom úseku medzi Bratislavou a Zlatnou na Ostrove. Lokalita patrí k najväčším vnútrozemským deltám v strednej Európe. Prevažná časť územia leží v Chránenej krajinnej oblasti Dunajské luhy s Národnou prírodnou rezerváciou Číčovské mŕtve rameno. Ramsarská lokalita sa prekrýva s navrhovaným Chráneným vtáčím územím Dunajské luhy (93,5 %).
Parížske močiare	**Nové Zámky**	184 ha	02.07.1990	je tvorená rozsiahlymi močiarmi so zárastmi trste obyčajnej (*Phragmites australis*) v plytkej depresii potoka Paríž v juhovýchodnej časti Podunajskej nížiny a Hronskej pahorkatiny medzi obcami Nová Vieska a Gbelce. Zastúpené sú tu tiež tečúce vody, krovité močiare, mokré lúky a umelá nádrž. Územie je chránené ako národná prírodná rezervácia. Ramsarská lokalita sa prekrýva s navrhovaným Chráneným vtáčím územím Parížske močiare (100 %).
Poiplie	**Levice** Veľký Krtíš	410,87 ha	17.02.1998	je zvyškom rozsiahleho mokraďového ekosystému povodia Ipľa na juhu stredného Slovenska, ktorý nadväzuje na rozľahlejšie mokrade v Maďarsku. Predstavuje komplex mokradí s vysokou diverzitou rastlín a živočíchov, spoločenstiev otvorených vodných plôch, vysokobylinných močiarov, vlhkých lúk a lužných lesov. Zahŕňa maloplošné chránené územia - prírodné rezervácie Ipeľské hony a Ryžovisko. Ramsarská lokalita sa prekrýva s navrhovaným Chráneným vtáčím územím Poiplie (88,98 %).

Zdroj : ŠOP SR

Okrem mokradí majúcich medzinárodný význam sa na území Nitrianskeho kraja nachádzajú aj ďalšie mokrade, významom národné, regionálne a lokálne, hodnotné z hľadiska botanického, zoologického, limnologického, hydrogeologického. V riešenom území sa nachádza 7 národne významných mokradí (Bokrošské slanisko, Listové jazero, Žiatavský luh, Kamenínske slanisko, Veľký Lél – ostrov, Malý ostrov a Apáli), 64 regionálne významných mokradí a 131 lokálne významných mokradí. Zoznam národne

významných mokradí a regionálne významných mokradí, nachádzajúcich sa na území Nitrianska kraja je uvedený v Prílohe č. 4 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

Tab. : Národne (N), regionálne (R) a lokálne (L) významné mokrade v Nitrianskom kraji

Okres	Kategória			Plocha (ha)
	Národné mokrade (N)	Regionálne mokrade (R)	Lokálne mokrade (L)	
Komárno	5	24	4	949,9500
Levice	-	10	26	37,9574
Nitra	-	5	4	142,0900
Nové Zámky	2	15	53	2.460,9169
Šaľa	-	7	31	151,7077
Topoľčany	-	3	13	150,0950
Zlaté Moravce	-	-	-	-
S P O L U	7	64	131	3.892,7170

Zdroj : ŠOP SR

- **Lokality EMERALD :** Pod pojmom EMERALD sa rozumie sieť „smaragdových“ území, t.j. území osobitného záujmu ochrany prírody. Budovanie tejto siete iniciovala Rada Európy v rámci uplatňovania Bernského dohovoru, ktorého cieľom je ochrana voľne žijúcich organizmov a ich prírodných biotopov, najmä tých, ktorých ochrana si vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov. Tvorba siete EMERALD sa začala v roku 1999. Na území Nitrianskeho kraja sa nachádzajú štyri lokality patriace do siete EMERALD – Burda, Dunajské luhy, NPR Parížske močiare a Zoborské vrchy.

5.4. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

NADREGIONÁLNY ÚSES – Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES) Slovenskej republiky, schválený uznesením vlády SR č. 319/1992 (aktualizovaný GNÚSES schválený uznesením vlády SR č. 350/1996), vymedzuje ekologicky najhodnotnejšie priestory v rozsahu územia SR v mierke 1 : 200 000 a 1 : 500 000. Biocentrá vymedzené GNÚSES-om zaberajú 11,9 % z rozlohy Slovenska (5 biosférického významu, 13 provincionálneho a 120 nadregionálneho významu).

REGIONÁLNY ÚSES rozpracováva a upresňuje Generel NÚSES v administratívnych hraniciach okresov v mierke 1 : 50 000 a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny. V období rokov 1993-1995 sa spracovávali dokumenty RÚSES všetkých okresov SR podľa vtedajšieho územnosprávneho členenia územia. Tvorili základný krajinnoekologický podklad pre spracovanie územnoplánovacích dokumentácií veľkých územných celkov (VÚC). Spracovávané boli podľa Metodických pokynov pre vypracovanie dokumentov ÚSES (SAV Banská Štiavnica, Šteffek J., Múdry P. a kol.), schválených vo februári 1993 MŽP SR a podľa Manuálu pre tvorbu ÚSES spracovaných SAŽP (Jančura P. a kol., 1994). V období rokov 2005-2008 a 2009-2013 sa aktualizovali dokumentácie RÚSES vybraných okresov v celkovom počte 5 + 22, ktorých spracovateľom bola SAŽP. V rámci Nitrianskeho kraja neboli aktualizované žiadne dokumentácie RÚSES. V roku 2015 boli na MŽP SR schválené Metodické pokyny na vypracovanie dokumentov RÚSES (SAŽP, 2014), ktoré tvoria metodologické východisko pre aktualizáciu ďalších dokumentov RÚSES.

Tab. : Zoznam spracovaných a schválených RÚSES v Nitrianskom kraji

okres	dokumentácia	spracovateľ	rok spravovania
Komárno	RÚSES okresu Komárno	SAŽP Nitra	1995
Levice	RÚSES okresu Levice	Ekopolis	1995
Nitra	RÚSES okresu Nitra	AUREX s.r.o. Bratislava	1993
Nové Zámky	RÚSES okresu Nové Zámky	SAŽP Nitra	1995
Šaľa	RÚSES okresu Galanta	SAŽP Trnava	1994
Topoľčany	RÚSES okresu Topoľčany	EKOLAND s.r.o. Prešov	1993/1994
Zlaté Morave	RÚSES okresu Zlaté Moravce	AUREX s.r.o. Bratislava	1993

Zdroj : SPU Nitra, FZKI

MIESTNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (MÚSES) je spracovaný pre potreby ÚPN-O na miestnej úrovni (v rozsahu katastrálneho územia) prevažne na mapách v mierke 1 : 10 000 (tiež 1 : 25 000 a 1 : 5 000) a zabezpečuje reálne fungovanie ÚSES. MÚSES sú aj súčasťou spracovaných pozemkových úprav. V súčasnosti ešte nemá každá obec, resp. katastrálne územie vytvorený MÚSES (MÚSES nie je predmetom tohto strategického dokumentu).

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 24/2003 Z.z., sú dokumenty územného systému ekologickej stability súčasťou dokumentácie ochrany prírody a krajiny (§ 54 ods. 2 zákona) a dokumenty regionálneho územného systému ekologickej stability okresov v územnom obvode kraja tvoria dokument regionálneho územného systému ekologickej stability tohto kraja (§ 22 ods. 6 vyhlášky).

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES) NITRIANSKEHO KRAJA

Územie Nitrianskeho kraja má mimoriadne dôležitú polohu z hľadiska fungovania ÚSES. Je to styčné územie biogeografických provincií Západokarpatskej flóry (Carpaticum Occidentale), európskej xerotermnej flóry (Eucarpaticum) a panónskej flóry (Pannonicum). V tomto území vybiehajú na juh južné výbežky karpatských pohorí Považský Inovec, Tribeč, Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy, Krupinská vrchovina, zároveň na tomto území sú najsevernejšie výbežky Podunajskej nížiny pozdĺž Váhu, Nitry, Hrona a Ipľa.

Nitriansky kraj má preto významné nadregionálne a regionálne biocentrá horského, pahorkatinného aj nížinného typu. Tieto sú usporiadané v pásmach podľa prírodných zákonitostí v zásade v smere sever – juh, t.j. v smere hlavných hrebeňov pohorí a v smere dolín hlavných riek, v najjužnejšej časti kraja pozdĺž Dunaja v smere západ – východ. Po prepojení týchto biocentier biokoridormi by tento systém mal tvoriť biokoridor provincionálneho významu medzi biogeografickými provinciami Pannonicum a Carpaticum (oblasti Praecarpaticum, Eupannonicum a Matricum).

ÚSES Nitrianskeho kraja nadväzuje na Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES, 1992). Ten vyčlenil biocentrá a biokoridory vyššej úrovne – nadregionálneho, provincionálneho a biosférického významu. Na území Nitrianskeho kraja ich predstavujú nadregionálne biocentrá a biokoridory.

- Hlavné smery nadregionálnych biokoridorov s biocentrami sú :

a) pozdĺž hlavných tokov :
- biokoridor Dunaja so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Malého Dunaja a Váhu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Nitry s vetvením na biokoridor Žitavy so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Hrona so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Ipľa so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,

b) pozdĺž hlavných horských pásiem :

- biokoridor Považského Inovca, v Nitrianskom kraji s odvetvením na Strážovské vrchy, s južnými výbežkami na Nitriansku pahorkatinu, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Tribeča, s južnými výbežkami na Nitriansku a Žitavskú pahorkatinu až po Chrbát, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Pohronského Inovca, s výbežkami na Hronskú pahorkatinu, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Štiavnických vrchov, s výbežkami na Ipeľskú pahorkatinu až po Burdu, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier,
- biokoridor Krupinskej vrchoviny, so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier.

- Na hlavné smery biokoridorov so skupinami významných biocentier sa v smere západ – východ napájajú pásy biocentier, ktoré v tomto momente tvoria relatívne rozčlenene a vzájomne dosť izolované časti regionálnych biokoridorov. Najvýznamnejšie z nich po prepojení budú tvoriť biokoridory nadregionálneho významu, ktoré budú prepájať vyššie vymenované biokoridory nadregionálneho významu. Sú to :

- nížinný biokoridor Čierna voda – Stará Nitra – Stará Žitava – Paríž,
- pahorkatinný biokoridor Báb – Čáporský les – Želiezovce,
- pahorkatinný biokoridor Kolíňany – Cerina – Horšianska dolina.

- Najhodnotnejšie časti prírody boli na území Nitrianskeho kraja vyčlenené ako biocentrá. V riešenom území sa nachádzajú nasledovné biocentrá nadregionálneho významu : Apáli, Čabraď, Čenkovská lesostep, Číčovský luh, Horšianska dolina, Hrdovická, Kameninské slanisko, Krivín, Parížske močiare, Patianska cerina, Včelár, Veľkolelský ostrov, Vozokanský luh, Zobor.

Tab. : Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Nitrianskom kraji podľa okresov

Por.č.	Okres	NRBc	NRBk	RBc	RBk	PBc	SPOLU
1.	Komárno	3	4	14	5	-	26
2.	Levice	5	5	23	9	-	42
3.	Nitra	4	3	9	3	-	19
4.	Nové Zámky	-	8	11	4	1	24
5.	Šaľa	-	1	6	2	-	9
6.	Topoľčany	3	2	6	-	-	11
7.	Zlaté Moravce	-	2	9	1	-	12
	S P O L U	15	12	78	22	1	128*

Zdroj : ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja v znení zmien a doplnkov č. 1 (2015)

Vysvetlivky :

NRBc - nadregionálne biocentrum *RBc - regionálne biocentrum* *PBc - provincionálne biocentrum*
NRBk - nadreginálny biokoridor *Rk - regionálny biokoridor* *BBc - biosférické biocentrum*

Poznámka : Pri uvedených počtoch jednotlivých prvkov ÚSESU po okresoch treba brať do úvahy skutočnosť, že niektoré prvky, najmä nadregionálne a regionálne biokoridy, sa môžu nachádzať vo viacerých okresoch. Konkrétne prvky územného systému ekologickej stability územia sú uvedené v Prílohe č. 5 tohto Oznámenia o strategickom dokumente.

Jednotlivé konkrétne plány a zámery stavieb, vrátane stavieb technického vybavenia riešeného územia, s predpokladom ovplyvňovania alebo ovplyvňujúce územia súvislej európskej sústavy chránených území (Natura 2000), budú podliehať procesu hodnotenia podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, vychádzajúc z § 28 zákona NR SR č. 543/2002

Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v spojitosti s ustanoveniami zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Schvaľovaniu budú podliehať nielen chránené územia sústavy NATURA 2000, ale aj ostatná krajina v súvislosti s vplyvmi na národnú sieť chránených území, na chránené územia vyhlásené podľa osobitných predpisov, na chránené územia vyhlásené podľa medzinárodných dohovorov a na prvky územného systému ekologickej stability, napríklad podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, vodného zákona, zákona o lesoch, banského zákona a podobne.

5.5. Pamiatkovo chránené územia

Región Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý v zásade pokrýva historické územie časti bývalej Nitrianskej, Komárňanskej, Ostrihomskej a Tekovskej stolice, je bohatý na kultúrno-historické pamiatky. Najvýznamnejším územím z hľadiska kultúrneho dedičstva a pamiatkového fondu je Nitra so svojim okolím, ako centrum východnej časti bývalého Nitrianskeho kniežatstva štátneho útvaru Veľkej Moravy. K tomu patrí aj niekdajšia hraničná oblasť na Dunaji s bývalou Rímskou ríšou, patriaca k systému Limes Romanum. Komárno a Štúrovo sú medzinárodnými a cezhraničnými územiami s prepojením na susedné Maďarsko, ako súčasti bývalého mnohonárodnostného štátneho útvaru Uhorského kráľovstva.

Základ historických sídelných štruktúr v krajine predstavujú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (ďalej len „kultúrne pamiatky“), ktoré sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a na ochranu ktorých slúži zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné právne predpisy na jeho vykonanie. Okrem nehnuteľných kultúrnych pamiatok je pamiatkový fond v zmysle vyššie uvedenej legislatívy chránený aj plošne prostredníctvom vyhlásených chránených pamiatkových území – pamiatkových zón (PZ), pamiatkových rezervácií (PR) a ochranných pásiem (OP), ktoré je potrebné rešpektovať pri koncepčných rozvojových zámerov urbanistického rozvoja kraja. Ďalším limitujúcim faktorom v rámci rozvojových zámerov kraja sú existujúce, resp. predpokladané archeologické náleziská, kde by v rámci odborne neusmerneného zásahu do terénu mohlo dôjsť k ich likvidácii, na tieto sa taktiež vzťahuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky (ÚZPF SR) je na území Nitrianskeho kraja evidovaných 534 národných nehnuteľných pamiatok, ktoré predstavujú 892 pamiatkových objektov. K tomu patrí aj 1.324 národných hnuteľných kultúrnych pamiatok, ktoré predstavujú 2.661 pamiatkových predmetov nachádzajúcich sa aj v nehnuteľnostiach pamiatkovo nechránených (plastiky, oltáre, vitráže a pod.). K tomu patria aj platné ochranné pásma k vybraným súborom a objektom nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok z pamiatkového fondu kraja.

Pamiatkové rezervácie (2)

- Nitra – Horné mesto s dominantou Nitrianskeho hradu
- Brhlovce – skalné obydlia zahĺbené v tufovom a tufinovom skalnom masíve

Pamiatkové zóny (7)

- Bátovce
- Komárno
- Nitra – Staré mesto
- Šahy
- Topoľčany,
- Topoľčany – Stummerova ulica

- Zlaté Moravce

Navrhované pamiatkové zóny (4)

- Levice
- Jabloňovce
- Starý Tekov
- Uhliská

Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO (návrh)

- Protiturecká pevnosť v Komárne (predpokladaný spoločný návrh s Maďarskom)
- Limes Romanus (predpokladaný spoločný návrh s Rakúskom a Maďarskom) , kde predmetom návrhu sú vybrané archeologické lokality z obdobia Rímskej ríše spojené z existenciou – Limesu, reprezentujúce sídlo i predsunutý vojenský tábor v Iži – Kelematia).

Ochranné pásma národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových území

- Komárno – pevnostný systém
- Sazdice – kostol sv. Mikuláša
- Želiezovce – kostol sv. Jakuba staršieho
- Nitra – ochranné pásmo mestskej pamiatkovej rezervácie
- Nové Zámky – kalvária
- Kuzmice, osada Vítkovce – kostol sv. Štefana kráľa
- Hruboňovo – kaštieľ
- Kostoľany pod Tríbečom – kostol sv. Juraja
- Močenok – kaštieľ, kostol, park
- Podhradie – Topoľčiansky hrad
- Brhlovce – kaštieľ
- lža – Castrum romanum
- kaštieľ Továrniky
- mlyn Mojmírovce
- Nitrianska Blatnica – kostol, cintorín, súsošie Goldoty
- Hajná Nová Ves – kaštieľ s areálom
- Ochranné pásmo Pamiatkovej zóny Topoľčany
- Ochranné pásmo Pamiatkovej zóny Bátovce

Navrhované ochranné pásma

- Levice – hrad, pedagogická škola
- Hontianska Vrbica – kostol nepoškvrneného počatia Panny Márie
- Kalinčiakovo – kostol evanjelickej reformnej cirkvi
- Pukanec – mestské hradby, kostol sv. Mikuláša
- Pastovce - kostol evanjelickej reformnej cirkvi
- Veľké Túrovce – kostol sv. Martina
- Hokovce – kostol sv. Petra a Pavla
- Hronovce – kostol sv. Salvátora
- Jur nad Hronom – kostol sv. Juraja
- Pečenice – kostol Narodenia Panny Márie a kaštieľ
- Santovka – archeologická lokalita, kostol Nanebovzatia Panny Márie, filagória
- Starý Tekov – archeologická lokalita, pomník, kostol Nanebovzatia Panny Márie

- Bína – kostol, rotunda
- Topoľčianky – kostol sv. Kataríny
- Hruboňovo – kaštieľ
- Podhorany, Mechenice – kostol sv. Kataríny
- Nitra, Dráţovce – kostol sv. F. Xaverského
- Ivanka pri Nitre, Gergelová – kostol sv. Martina
- Veľké Chyndice – kostol Narodenia Panny Márie
- Kolíňany – kostol sv. Štefana
- Nitra – kalvária

Pamiatkovo chránené objekty – národné kultúrne pamiatky (NKP)

- Okres Komárno : 213 NKP, z toho v meste Komárno 140 NKP, Hurbanovo 19 NKP a Kolárovo 8 NKP
- Okres Levice : 224 NKP, z toho v meste Levice 46 NKP, Šahy 7 NKP, Tlmače 0 NKP, Želiezovce 5 NKP
- Okres Nitra : 404 NKP, z toho v meste Nitra 247 NKP a meste Vráble 4 NKP
- Okres Nové Zámky : 161 NKP, z toho v meste Nové Zámky 50 NKP, Štúrovo 1 NKP, Šurany 2 NKP
- Okres Šaľa : 42 NKP, z toho v meste Šaľa 6 NKP
- Okres Topoľčany : 222 NKP, z toho v meste Topoľčany 79 NKP
- Okres Zlaté Moravce : 157 NKP, z toho v meste Zlaté Moravce 55 NKP

Pamiatkovo chránené hrady a ruiny

- Nitra, hrad Hrušov (hostie), Jelenec – Gýmeš, Levice, Oponice a Topoľčiansky hrad (Podhradie)

Archeologické lokality

Špecifikom kraja sú archeologické lokality ako miesta možného nálezu rôznych kultúrnych horizontov z predchádzajúcich období situovaných pod úrovňou terénu od doby bronzovej cez slovanské osídlenie s veľkomoravskými pamiatkami, tak aj stredoveké osady a mestá. Prezentované sú lokality v Bíni, Radošine, Santovke, Vrábľoch a najvýznamnejším je odkrytie ranno-kresťanskej lokality v Bojnej. Ochranu archeologických nálezísk špecifikuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov.

- Medzinárodný význam v Nitrianskom kraji majú aj územia na hranici s Maďarskou republikou :

- Komárno (aj ako lokalita na Tentativ list UNESCO) je mestom, kde je situovaná prvá bastiónová pevnosť v európskom vnútrozemí, ktorá zohrala významnú historickú úlohu z hľadiska širšieho regiónu. Zároveň bola dôležitým dielom pevnostného staviteľstva z navrstvením viacerých vývojových etáp. Svojimi rozmermi patrí medzi najväčšie pevnosti na svete, ktorá dnes leží na území 2 štátov s prepojením cez Dunaj s maďarskou časťou pevnostného systému.
- Štúrovo – je druhým mestom v kraji, ktoré Dunaj cezhranične spája pre naše územie historicky významným Ostrihomom – nielen ako bývalé cirkevné centru a sídlom bývalej župy, ale aj neopakovateľnou panorámou susednej katedrály.

5.6. Chránené vodohospodárske oblasti, vodné zdroje a ich ochranné pásma

Podľa § 7 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov sú predmetom ochrany vodárenské zdroje, ktorými sú útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb, alebo umožňujúce odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m^3 za deň. Na ich ochranu sú v SR určené štyri druhy ochrany :

- chránené vodohospodárske oblasti,
- ochranné pásma vodárenských zdrojov a povodia vodárenských tokov,
- citlivé oblasti,
- zraniteľné oblasti

➢ **Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)**

V Slovenskej republike je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Ich zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej vodohospodárskej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov a v nariadení vlády SR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd. CHVO sú územia, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie podzemných a povrchových vôd. V riešenom území sa nenachádza a ani do riešeného územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť.

➢ **Ochranné pásma vodárenských zdrojov**

Na ochranu konkrétnych využívaných zdrojov povrchových a podzemných vôd sa z dôvodu sprísnenej špeciálnej ochrany stanovujú ochranné pásma (vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z.z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a opatreniach na ochranu vôd). Na území Nitrianskeho kraja sa vyskytuje 83 podzemných vodných zdrojov v povodí Hrona a Dunaja, z ktorých najviac sa nachádza v okrese Levice 54 a v okrese Nové Zámky 22 a 736 podzemných vodných zdrojov v povodí Váhu, z nich najviac je v okrese Nové Zámky 242 a Nitra 238.

Tab.: PHO zdrojov podzemných vôd v povodí Hrona a Dunajca

Okres	Počet zdrojov v okrese	Výmera PHO		
		1. stupňa	2. stupňa	
			vnútorné	vonkajšie
Komárno	6	2,03	1,00	135,40
Levice	54	34,72	138,73	10.624,47
Nitra	0	0,00	0,00	0,00
Nové Zámky	22	9,91	1,82	3.737,42
Šaľa	0	0,00	0,00	0,00
Topoľčany	0	0,00	0,00	0,00
Zlaté Moravce	1	0,02	0,00	49,40
S P O L U	**83**	**46,68**	**141,55**	**14.546,69**

Zdroj : ŠVHP povodí

Tab.: PHO zdrojov podzemných vôd v povodí Váhu

Okres	Počet zdrojov v okrese	Výmera PHO		
		1. stupňa	2. stupňa	
			vnútorné	vonkajšie
Komárno	2	0,00	0,00	0,00
Levice	8	0,00	0,00	0,00
Nitra	238	20,15	1.076,27	8.938,26
Nové Zámky	242	31,97	75,60	2.819,00
Šaľa	38	12,47	0,00	11,78
Topoľčany	126	5,47	399,70	4.372,50
Zlaté Moravce	82	11.16	0,00	3.549,11
S P O L U	**736**	**81,22**	**1.551,57**	**19.690,65**

Zdroj : ŠVHP povodí

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

- OP prírodných liečivých zdrojov v Dudinciach (Vyhláška MZ SR č. 19/2000 Z.z.),
- OP prírodných minerálnych stolových vôd v Santovke (Vyhláška MZ SR č. 19/2000 Z.z.),
- OP prírodných minerálnych stolových vôd v Slatine (Vyhláška MZ SR č. 19/2000 Z.z.),

Chránené povodia vodárenských tokov

Na území Slovenskej republiky je vyhlásených 102 vodárenských vodných tokov, ktorými prechádza štátna hranica, ktoré sa využívajú ako vodárenský zdroj alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje (vodárenský vodný tok), vodné toky s plavebným využitím, vodné toky s významným odberom vody pre priemysel a pre poľnohospodárstvo(ich významnosť sa určuje vo vzťahu k vodohospodárskej bilancii povrchových vôd v príslušnom čiastkovom povodí), vodné toky využívané na iné účely, napríklad na využívanie hydroenergetického potenciálu, ako vody vhodné pre život rýb a reprodukciu pôvodných druhov rýb alebo na rekreáciu.

Zoznam vodárenských vodných tokov, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje na odber pre pitnú vodu, je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z.z. (Príloha č. 2), ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. V riešenom území sa takéto vodárenské toky, využívané ako vodárenské zdroje alebo ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody nenachádzajú.

Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov je uvedený vo vyhláške MŽP SR č. 211/2005 Z.z. (Príloha č. 1), ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. Do zoznamu vodohospodárskych významných vodných tokov je na Slovensku zaradených 586 vodných tokov, z toho sa na území Nitrianskeho kraja nachádza celkovo 54 vodohospodársky významných tokov.

- **Citlivé oblasti**

Podľa § 33 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona NR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V roku 2017 bolo vydané nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z.z., kde sa konkretizuje ustanovenie citlivých a zraniteľných oblastí a za citlivé oblasti sa ustanovili všetky vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR, alebo týmto územím pretekajú. Znamená to, že za citlivú oblasť bolo stanovené celé územie SR.

- **Zraniteľné oblasti**

Podľa § 34 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona NR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, sú zraniteľnými oblasťami poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 $mg.l^{-1}$ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa Prílohy č. 1 nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorými sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti, medzi zraniteľné oblasti na území Nitrianskeho kraja patrí 314 katastrálnych území obcí, ktoré sa nachádzajú v 7 okresoch.

Tab.: Zraniteľné oblasti na území Nitrianskeho kraja

Okres	Názov obce
Komárno	33 obcí: Bajč, Bátorove Kosihy, Bodza, Bodzianske Lúky, Brestovec, Búč, Číčov, Dulovce, Holiare, Hurbanovo, Chotín, Imeľ, Iža, Klížska Nemá, Komárno, Kravany nad Dunajcom, Lipové, Marcelová, Martovce, Moča, Modrany, Mudroňovo, Nesvady, Okoličná na Ostrove, Patince, Pribeta, Radvaň nad Dunajom, Sokolce, Šrobárová, Tôň, Veľké Kosihy, Virt, Vrbová nad Váhom
Levice	84 obcí: Bajka, Bátovce, Beša, Bielovce, Bohunice, Bory, Brhlovce, Čajkov, Čaka, Čata, Demandice, Devičany, Dolná Seč, Dolné Semerovce, Dolný Pial, Domadice, Farná, Hokovce, Hontianska Vrbica, Hontianske Trsťany, Horná Seč, Horné Semerovce, Horné Turovce, Horný Pial, Hrkovce, Hronovce, Hronské Kľačany, Hronské Kosihy, Iňa, Ipeľský Sokolec, Jabloňovce, Jur nad Hronom, Kalná nad Hronom, Keť, Kozárovce, Krškany, Kubáňovo, Kukučínov, Kuraľany, Levice, Lok, Lontov, Lula, Málaš, Malé Kozmálovce, Malé Ludince, Mýtne Ludany, Nová Dedina, Nový Tekov, Nýrovce, Ondrejovce, Pastovce, Pečenice, Plášťovce, Plavé Vozokany, Podlužany, Pohronský Ruskov, Rybník, Santovka, Sazdice, Sikenica, Slatina, Starý Hrádok, Starý Tekov, Šahy, Šalov, Šarovce, Tehla, Tekovské Lužany, Tekovský Hrádok, Tlmače, Tupá, Turá, Veľké Kozmálovce, Veľké Ludince, Veľké Turovce, Veľký Ďur, Vyškovce nad Ipľom, Vyšné nad Hronom, Zalaba, Zbrojníky, Želiezovce, Žemberovce, Žemliare
Nitra	54 obcí: Alekšince, Báb, Babindol, Branč, Cabaj – Čápor, Čab, Čakajovce, Čechynce, Čeľadice, Čifáre, Dolné Obdokovce, Golianovo, Horné Lefantovce, Hosťová, Ivanka pri Nitre, Jarok, Jelenec, Jelšovce, Klasov, Kolíňany, Lehota, Lúčnica nad Žitavou, Ľudovítová, Lukáčovce, Lužianky, Malé Chyndice, Malé Zálužie, Malý Cetín, Malý Lapáš, Melek, Mojmírovce, Nitra, Nitrianske Hrnčiarovce, Nová Ves nad Žitavou, Nové Sady, Paňa, Pohranice, Poľný Kesov, Rišňovce, Rumanová, Svätoplukovo, Štefanovičová, Šurianky, Tajná, Telince, Veľká Dolina, Veľké Chyndice, Veľké Zálužie, Veľký Cetín, Vinodol, Vráble, Výčapy – Opatovce, Zbehy, Žitavce
Nové Zámky	60 obcí: Andovce, Bajtava, Bánov, Bardoňovo, Belá, Bešeňov, Bíňa, Branovo, Bruty, Čechy, Černík, Dedinka, Dubník, Dvory nad Žitavou, Gbelce, Hul, Chľaba, Jasová, Jatov, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Kmeťovo, Kolta, Komjatice, Komoča, Leľa, Lipová, Ľubá, Malá nad Hronom, Malé Kosihy, Maňa, Michal nad Žitavou, Mojzesovo, Mužla, Nána, Nová Vieska, Nové Zámky, Obid, Palárikovo, Pavlová, Podhájska, Pozba, Radava, Rastislavice, Rúbaň, Salka, Semerovo, Sikenička, Strekov, Svodín, Šarkan, Štúrovo, Šurany, Trávnica, Tvrdošovce, Veľké Lovce, Veľký Kýr, Vlkas, Zemné
Šaľa	13 obcí: Diakovce, Dlhá nad Váhom, Hájske, Horná Kráľová, Kráľová nad Váhom, Močenok, Neded, Selice, Šaľa, Tešedíkovo, Trnovec nad Váhom, Vlčany, Žihárec
Topoľčany	47 obcí: Ardanovce, Belince, Biskupová, Blesovce, Čeľadince, Čermany, Hajná Nová Ves, Horné Chlebany, Horné Obdokovce, Horné Štitáre, Hrušovany, Chrabrany, Jacovce, Kamanová, Koniarovce, Kovarce, Krtovce, Krušovce, Lipovník, Ludanice, Lužany, Malé Ripňany, Nemčice, Nemečky, Nitrianska Blatnica, Nitrianska Streda, Norovce, Oponice, Orešany, Prašice, Práznovce, Preseľany, Radošina, Rajčany, Solčany, Solčianky, Súlovce, Svrbice, Šalgovce, Topoľčany, Tovarníky, Tvrdomestice, Urmince, Veľké Dvorany, Veľké Ripňany, Velušovce, Závada
Zlaté Moravce	23 obcí: Červený Hrádok, Čierne Kľačany, Hostie, Hosťovce, Choča, Lovce, Machulince, Malé Vozokany, Mankovce, Martin nad Žitavou, Nemčiňany, Nevidzany, Sľažany, Slepčany, Tekovské Nemce, Tesárske Mlyňany, Topoľčianky, Velčice, Veľké Vozokany, Vieska nad Žitavou, Volkovce, Zlaté Moravce, Žikava

Zdroj : Nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z.z.- Príloha č.1

5.7. Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory a prieskumné územia

V riešenom a dotknutom území sa nachádzajú niektoré evidované prieskumné územia, chránené ložiskové územia a aj dobývacie priestory, na ktorých ochranu a využívaniu nerastného bohatstva sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Chránené ložiskové územia, dobývacie priestory i evidované prieskumné územia môžu byť ovplyvnené priamym stretom s infraštruktúrnymi opatreniami, čo je možné eliminovať pri príprave projektov. Ďalej budú ovplyvnené ťažbou surovín pre stavbu.

Z nerastných surovín sa na území Nitrianskeho kraja vyskytujú ložiská energetických surovín – hnedého uhlia, lignitu, zemného plynu, rudných surovín – polymetalických rúd, nerudných surovín – dekoračného kameňa, kremenca, keramických ílov, mineralizovaných I-Br vôd, stavebných surovín – stavebného kameňa, štrkopieskov a pieskov a tehliarskych surovín. Z energetických surovín sa v Nitrianskom kraji nachádzajú

ložiská hnedého uhlia, lignitu a zemného plynu. Z nerudných surovín sú v riešenom území zastúpené ložiská vápenca ostatného, sialickej suroviny, žiaruvzdorných ílov, keramických surovín, kremenca, dekoračného a stavebného kameňa, štrkopieskov a pieskov a tehliarskych surovín. Ložiská vápenca ostatného sú overené na dvoch lokalitách v okrese Nitra a to Žirany – Žibrica a Koliňany.

Na území Nitrianskeho samosprávneho kraja sa nachádzajú výhradne ložiska s určenými chránenými ložiskovými územiami (CHLÚ) – 35 a dobývacími priestormi (DP) – 25. Ďalej sa v predmetnom území nachádzajú ložiská nevyhradených nerastov (LN) – 28.

Tab.: Chránené ložiskové územia v Nitrianskom kraji

Ev.č.	Názov CHLÚ	Okres	Nerast	Organizácia
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Bratislave k 31.12.2018				
178/a	Čeľadice	Nitra	lignit	ŠGÚDŠ Bratislava
010/a	Čierne Kľačany	Zlaté Moravce	andezit	IS-LOM s.r.o. Košice
024/a	Gbelce	Nové Zámky	tehliarske suroviny	ŠGÚDŠ Bratislava
030/a	Golianovo	Nitra	zemný plyn	ENGAS s.r.o. Nitra
032/a	Hontianske Trsťany - Hrondín	Levice	andezity	ALAS SLOVAKIA s.r.o. Bratislava
200/a	Horné Lefantovce	Nitra	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
037/a	Horné Turovce	Levice	kremence	Bez organizácie
038/a	Hostie	Zlaté Moravce	dolomity - dolom. piesky	VÁHOSTAV – SK a.s. Bratislava
194/a	Jedľové Kostoľany	Zlaté Moravce	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
051/a	Jelenec	Nitra	kremence	Bez organizácie
191/a	Krátke Kesy	Komárno	mineralizované vody s obsahom jódových a brómových solí	Ber organizácie
195/a	Ladice	Zlaté Moravce	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
066/a	Levice III. – Zlatý Onyx	Levice	travertín a onyx. mramor	LEVITRADE s.r.o. Levice
069/a	Machulince I.	Zlaté Moravce	tehliarska surovina	Bez organizácie
070/a	Mojzesovo	Nové Zámky	íl pre tehliarsku výrobu	Bez organizácie
177/a	Mýtne Ludany – Šiklóšj	Levice	travertín	Bez organizácie
203/a	Obid	Nové Zámky	hnedé uhlie	ŠGÚDŠ Bratislava
082/a	Obyce	Zlaté Moravce	andezity	Kameňolomy a štropieskovne a.s. Zlaté Moravce
083/a	Obyce I.	Zlaté Moravce	andezity	Bez organizácie
098/a	Pohranice	Nitra	vápenec	V.D.S. a.s. Bratislava
171/a	Pukanec	Levice	lignit	ŠGÚDŠ Bratislava
110/a	Rybník nad Hronom	Levice	andezit	ČESATO s.r.o. Bratislava
111/a	Semerovo	Nové Zámky	tehliarske hliny	Ber organizácie
135/a	Volkovce	Zlaté Moravce	štrkopiesky	ALAS SLOVAKIA s.r.o. Bratislava
184/a	Zlatno	Zlaté Moravce	kremence	ŠGÚDŠ Bratislava
144/a	Zlaté Moravce II.	Zlaté Moravce	tehliarska hlina (íl)	Wienerberger slovenské tehelne s.r.o. Zlaté Moravce
197/a	Žikava	Zlaté Moravce	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
143/a	Žirany	Nitra	vápenec	Calmit s.r.o. Bratislava
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Prievidzi k 31.01.2018				
44	Krnča	Topoľčany	kremenec	SLOVSKAL s.r.o. Krnča
65	Krnča II	Topoľčany	kremenec	SLOVSKAL s.r.o. Krnča
55	Podhradie	Topoľčany	andezit	AKE s.r.o. Prievidza
35	Preseľany nad Nitrou	Topoľčany	tehliarske suroviny	Teheľňa Preseľany s.r.o. Preseľany
93	Solčany	Topoľčany	keramické íly	ŠGÚDŠ Bratislava
46	Súľovce	Topoľčany	kremenec	Bez organizácie
66	Závada	Topoľčany	dolomit	RPD Závada

Zdroj : Obvodný banský úrad Bratislava, Obvodný banský úrad Prievidza

Na dobývanie výhradného ložiska sa organizácii, ktorá má príslušné banské oprávnenie, určí dobývací priestor. V riešenom území Nitrianskeho kraja sú určené dobývacie priestory, ktoré spadajú do pôsobnosti Obvodného banského úradu v Bratislave a Obvodného banského úradu v Prievidzi.

Tab.: Dobývacie priestory v Nitrianskom kraji

Ev.č.	Názov DP	Okres	Nerast	Organizácia
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Bratislave k 31.12.2018				
092/A	Čierne Kľačany	Zlaté Moravce	andezit	IS-LOM s.r.o. Košice
042/A	Gbelce	Nové Zámky	tehliarske suroviny	Bez organizácie
100/A	Golianovo	Nitra	zemný plyn	ENGAS s.r.o. Nitra
037/A	Hontianske Trsťany - Hrondin	Levice	andezity	ALAS SLOVAKIA s.r.o. Bratislava
053/A	Horné Túrovce	Levice	kremence	Kameňolomy a štropieskovne a.s. Zlaté Moravce
035/A	Hostie	Zlaté Moravce	dolomity – dolom. piesky	VÁHOSTAV – SK a.s. Bratislava
005/A	Jelenec	Nitra	kremence	Bez organizácie
110/A	Krátke Kesy	Komárno	mineralizované vody s obsahom jódových a brómových solí	Ber organizácie
038/A	Levice III. – Zlatý Onyx	Levice	travertín a onyx. mramor	LEVITRADE s.r.o. Levice
040/A	Machulince I.	Zlaté Moravce	tehliarska surovina	Bez organizácie
096/A	Mojzesovo	Nové Zámky	íl pre tehliarsku výrobu	Bez organizácie
022/A	Obyce	Zlaté Moravce	andezity	Kameňolomy a štropieskovne a.s. Zlaté Moravce
031/A	Obyce I.	Zlaté Moravce	andezity	Bez organizácie
064/A	Pohranice	Nitra	vápenec	V.D.S. a.s. Bratislava
111/A	Rybník nad Hronom	Levice	andezit	ČESATO s.r.o. Bratislava
124/A	Semerovo	Nové Zámky	tehliarske hliny	Ber organizácie
029/A	Volkovce	Zlaté Moravce	štrkopiesky	ALAS SLOVAKIA s.r.o. Bratislava
004/A	Zlaté Moravce II.	Zlaté Moravce	tehliarska hlina (íl)	Wienerberger slovenské tehelne s.r.o. Zlaté Moravce
087/A	Žirany	Nitra	vápenec	Calmit s.r.o. Bratislava
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Prievidzi k 01.01.2018				
	Krnča	Topoľčany	kremenec	PORFIX Sand s.r.o. Zem. Kostoľany
	Krnča II	Topoľčany	kremenec	SLOVSKAL s.r.o. Krnča
	Podhradie	Topoľčany	andezit	AKE s.r.o. Prievidza
	Preseľany nad Nitrou	Topoľčany	tehliarske suroviny	-
	Súľovce	Topoľčany	kremenec	Bez organizácie
	Závada	Topoľčany	dolomit	RPD Závada

Zdroj : Obvodný banský úrad Bratislava, Obvodný banský úrad Prievidza

Ložiská nevyhradených nerastov, napr. štrkopiesky, tehliarske suroviny a iné, sú súčasťou pozemkov. Na území Nitrianskeho kraja sa nachádzajú ložiská nevyhradených nerastov, ktoré sú pod správou Obvodného banského úradu v Bratislave a Obvodného banského úradu v Prievidzi.

Tab.: Ložiská nevyhradených nerastov v Nitrianskom kraji

Názov ložiska	Okres	Nerast	Povolená CVBS	Organizácia
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Bratislave k 20.01.2017				
Alekšince	Nitra	pieskok	Bez obmedzenia	SEGNIS s.r.o. Partizánske
Bátovce	Levice	stavebný kameň	Do 31.12.2022	Eva Urbánová – ŠPECIAL TRANS
Hontianske Trsťany	Levice	andezit	Bez obmedzenia	ALAS SLOVAKIA s.r.o. Bratislava
Horný Chotár (obec Salka)	Nové Zámky	štrkopiesky	Do 10.02.2020	Eva Urbánová – ŠPECIAL TRANS
Horná Seč	Levice	štrkopiesky	Bez obmedzenia	ANTECO s.r.o. Horná Seč
Horné Jabloňovce	Levice	andezit	Do 07.10.2025	Anton Streicher, Klatova Nová Ves
Jur nad Hronom	Levice	štrkopiesky	Do 31.12.2030	Zlatner s.r.o. Levice
Kalnica	Levice	štrkopiesky	Bez obmedzenia	ViOn a.s. Zlaté Moravce
Komjatice	Nové Zámky	štrkopiesky	Bez obmedzenia	ALAS SLOVAKIA s.r.o. Bratislava

Machulince	Zlaté Moravce	andezit	Bez obmedzenia	Miloš Ondrejka KAMON Machunice
Nemčičany	Zlaté Moravce	štrkopiesky	Do 31.12.2024	Stanislav Orovnický – VODOSTAV
Nesvady	Komárno	štrkopiesky	Bez obmedzenia	Obec Nesvady
Nové Zámky	Nové Zámky	štrkopiesky	Do 16.10.2023	AGROSPOL AQUA s.r.o. Černík
Nové Zámky	Nové Zámky	štrkopiesky	Bez obmedzenia	DARAMAT s.r.o. Nové Zámky
Obyce	Zlaté Moravce	stavebný kameň	Do 06.05.2025	KAMEŇ-ZM s.r.o. Tesárske Mlyňany
Obyce	Zlaté Moravce	stavebný kameň	Do 31.12.2024	Miloš Ondrejka KAMON Machunice
Opatovce	Zlaté Moravce	andezit	Do 31.12.2024	Miloš Ondrejka KAMON Machunice
Opatovce	Zlaté Moravce	andezit	Do 31.12.2024	IMA INVEST s.r.o. Zlaté Moravce
Podlužany	Levice	piesky	Do 31.12.2030	EKOFORM s.r.o. Levice
Šurany	Nové Zámky	štrkopiesky	Bez obmedzenia	Limestone SK s.r.o. Nové Zámky
Šurany	Nové Zámky	štrkopiesky	Bez obmedzenia	GREENDWELL s.r.o. Trnava
Trávnik	Komárno	štrkopiesky	Bez obmedzenia	ACT – Trávnik s.r.o. Trávnik
Želiezovce	Levice	štrkopiesky	Bez obmedzenia	AX STAVAS s.r.o. Prievidza
Žirany	Nitra	kremenec	Do 31.12.2016	Sanbal AT s.r.o. Modra
Evidované na Obvodnom banskom úrade v Prievidzi k 20.02.2012				
Podhradie	Topoľčany	andezity		AKE s.r.o. Košice
Podhradie	Topoľčany	stavebný kameň		Zdenko Ducký – KAMENTA Bošany
Podhradie	Topoľčany	stavebný kameň		Zdenko Ducký – KAMENTA Bošany
Závada – Velušovce	Topoľčany	stavebný kameň		PREFA-STAV s.r.o. Topoľčany

Zdroj : Obvodný banský úrad Bratislava, Obvodný banský úrad Prievidza

Prieskumné územie sa určuje pre vybrané geologické práce, ako je ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov okrem geologického prieskumu v dobývacom priestore, hydrogeologický prieskum a geologický prieskum na špeciálne účely.

Tab.: Prieskumné územia nachádzajúce sa v Nitrianskom kraji určené k 01.01.2019

Ozn.	Názov PÚ	Okres	Nerast	Rozloha	Platnosť
P17/15	Bruty	Nové Zámky	geotermálne vody	1,00 km^2	31.07.2019
P7/14	Levická kryha - sever	Nové Zámky	geotermálne vody	17,64 km^2	27.05.2022
P4/13	Poľný Kesov	Nitra	geotermálna energia	3,71 km^2	27.03.2019
P21/15	Prašice	Topoľčany	geotermálne vody	19,91 km^2	10.09.2019
P20/17	Pukanec	Levice	Nerasty – Au, Ag, Pb, Cu, Zn rudy	7,91 km^2	07.09.2021
P1/19	Topoľčany	Topoľčany	horľavý zemný plyn	1.190,93 km^2	31.12.2024
P6/14	Vlčany	Šaľa	geotermálne vody	1,00 km^2	28.04.2022

Zdroj : MŽP SR

5.8. Návrhy opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov

V návrhovej časti strategického dokumentu bude potrebné pri priestorovom rozvoji dopravnej infraštruktúry v maximálnej miere rešpektovať :

- Národnú sústavu chránených území, ktorú ustanovuje zákon NR SR . 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Chránené územia európskeho systému NATURA 2000,
- Chránené pamiatkové územia a archeologické náleziská, na ochranu ktorých sa vzťahuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov,
- Chránené vodné zdroje ich ochranné pásma,
- Chránené ložiskové územia a podobne.

Z dôvodu zmiernenia nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu na prírodu a krajinu, je nutné pri návrhu optimálneho dopravného vybavenia územia s ohľadom na jeho ďalší územný rozvoj :

- zachovať územnú celistvosť chránených území prírody, chránených vtáčích území a území európskeho významu, vrátane zachovania či zlepšenia stavu predmetu ich ochrany,
- nezhoršovať stav biodiverzity,
- zamedziť degradácii ekosystémov vrátane ekosystémov viazaných na vodu,
- zlepšiť priestupnosť krajiny a nadväznosť ekosystémov,
- rešpektovať jestvujúce i navrhované prvky územného systému ekologickej stability,
- zachovať vysoký podiel vnútromestskej zelene a zvyšovať jej kvalitu.

Vplyvy navrhovaných infraštruktúrnych opatrení na vyššie uvedené chránené územia, prírodu a krajinu budú vyhodnotené v Správe o hodnotení strategického dokumentu na koncepčnej úrovni. Konkrétne vplyvy a opatrenia na ich elimináciu musia byť riešené na projektovej úrovni.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu

Celková orientácia Plánu udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja, jej ciele a navrhované opatrenia budú nastavené tak, aby boli prípadné riziká čo najviac eliminované a preto sa nepredpokladajú významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu a verejnému zdraviu. Napĺňanie strategických cieľov, týkajúcich sa rozvojových aktivít v podobe konkrétnych investičných zámerov, bude podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie (EIA) v zmysle platnej legislatívy pred ich povolením na základe vlastných projektov, čo prispeje k eliminácií prípadných rizík.

Správa o hodnotení strategického dokumentu, ktorá bude vypracovaná podľa Prílohy č. 4 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podrobne vyhodnotí Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja z hľadiska jej vplyvov na životné prostredie a verejné zdravie a prípadne bude obsahovať detailný popis možných rizík a ich hodnotenie.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na charakter predmetného strategického dokumentu sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

IV. DOTKNUTÉ SUBJEKTY

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Dotknutou verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením (§ 6a zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.). Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní strategických dokumentov patrí :

- fyzická osoba staršia ako 18 rokov,
- právnická osoba,
- občianska iniciatíva podľa odseku 3.

2. Zoznam dotknutých subjektov

- **Dotknuté samosprávne kraje :**

- Nitriansky samosprávny kraj (NSK), Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Trnavský samosprávny kraj (TTSK), Starohájska 10, 917 01 Trnava
- Trenčiansky samosprávny kraj (TSK), K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK), Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

- **Dotknuté orgány verejnej správy :**

- 41 miest a obcí okresu Komárno
- 89 miest a obcí okresu Levice
- 62 miest a obcí okresu Nitra
- 62 miest a obcí okresu Nové Zámky
- 13 miest a obcí okresu Šaľa
- 54 miest a obcí okresu Topoľčany
- 33 miest a obcí okresu Zlaté Moravce
- 29 susediacich obcí Trnavského samosprávneho kraja
  - okres Dunajská Streda : 5 (Kľúčovec, Čiližská Radvaň, Veľký Meder, Okoč, Topoľníky)
  - okres Galanta : 11 (Dolný Chotár, Kráľov Brod, Dolné Saliby, Horné Saliby, Matúškovo, Topoľnica, Kajal, Šoporňa, Päta, Pusté Sady, Zemianske Sady)
  - okres Hlohovec : 8 (Sasinkovo, Kľačany, Pastuchov, Dolné Trhovište, Merašice, Tekoľdany, Horné Otrokovce, Jalšové)
  - okres Piešťany : 5 (Sokolovce, Ratnovce, Banka, Moravany nad Váhom, Hubina)
- 17 susediacich obcí Trenčianskeho samosprávneho kraja
  - okres Nové mesto nad Váhom : 4 (Stará Lehota, Nová Lehota, Hrádok, Hôrka nad Váhom)
  - okres Bánovce nad Bebravou : 6 (Zlatníky, Malé Hostie, Pochabany, Veľké Hostie, Šišov, Chudá Lehota)
  - okres Partizánske : 7 (Livinské Opatovce, Nadlice, Chynorany, Bošany, Klátova Nová Ves, Veľký Kríž, Veľké Uherce)
- 27 susediace obce Banskobystrického samosprávneho kraja
  - okres Žarnovica : 10 (Veľké Pole, Malá Lehota, Veľká Lehota, Nová Baňa, Orovnica, Hronský Beňadik, Tekovská Breznica, Brehy, Rudno nad Hronom, Voznica)
  - okres Banská Štiavnica : 4 (Vysoká, Dekýš, Počúvadlo, Badaň)
  - okres Krupina : 7 (Ladzany, Lišov, Súdovce, Hontianske Moravce, Dudince, Rykynčice, Drienovo)

- okres Veľký Krtíš : 6 (Čelovce, Hrušov, Kleňany, Sečianky, Veľká Ves nad Ipľom, Ipeľské Predmostie)

- **Dotknuté orgány štátnej správy :**

a.) Ústredné orgány štátnej správy

- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/A, 827 15 Bratislava
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, P.O.BOX 85, 817 82 Bratislava
- Dopravný úrad Slovenskej republiky, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Železnice SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava

b.) Regionálne orgány štátnej správy

- Okresný úrad Komárno
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Senný trh 4, 945 01 Komárno
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. gen. Klapku 7, 945 01 Komárno
  - odbor pozemkový a lesný, Senný trh 4, 945 01 Komárno
- Okresný úrad Levice
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Ľudovíta Štúra 53, 934 03 Levice
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Dopravná 14, 934 03 Levice
  - odbor pozemkový a lesný, Dopravná 14, 934 03 Levice
- Okresný úrad Nitra
  - odbor výstavby a bytovej politiky, J. Vuruma 1, 949 01 Nitra
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra
  - odbor pozemkový a lesný, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nové Zámky
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Podzámska 25, 940 01 Nové Zámky
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Podzámska 25, 940 01 Nové Zámky
  - odbor pozemkový a lesný, Podzámska 25, 940 01 Nové Zámky
- Okresný úrad Šaľa
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hlavná 2/1, 927 01 Šaľa
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 2/1, 927 01 Šaľa
  - odbor pozemkový a lesný, Hlavná 2/1, 927 01 Šaľa
- Okresný úrad Topoľčany
  - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Ľ. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Ľ. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany a
  - odbor pozemkový a lesný, Nám. Ľ. Štúra 1738, 955 40 Topoľčany
- Okresný úrad Zlaté Moravce
  - odbor starostlivosti o životné prostredie, Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Komárne, Mederečská 39, 945 01 Komárno
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Leviciach, Komenského 4, 934 38 Levice
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre, Štefánikova 58, 949 63 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nových Zámkoch, Slovenská 13, 940 30 Nové Zámky

- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Topoľčanoch , Stummerova 1856/90, 955 01 Topoľčany
- Štátna ochrana prírody SR, Tajovského 28 B, 974 01 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Nitra, Námestie Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
- Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Nitre, Piesková 32, 949 01 Nitra
- Obvodný banský úrad v Bratislava, Mierová 19, 821 05 Bratislava
- Obvodný banský úrad v Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza

c.) Orgány štátnej správy susedných krajov

- Okresný úrad Dunajská Streda (TTSK), Korzo B. Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Okresný úrad Galanta (TTSK), Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
- Okresný úrad Hlohovec (TTSK), Jarmočná 3, 20 01 Hlohovec
- Okresný úrad Piešťany (TTSK), Krajinná cesta 5053/13, 921 25 Piešťany
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom (TSK), Hviezdoslavova 36, 915 41 Nové Mesto nad Váhom
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou (TSK), Námestie Ľ. Štúra 7/7, 957 01 Bánovce nad Bebravou
- Okresný úrad Partizánske (TSK), Námestie SNP 151/6, 958 01 Partizánske
- Okresný úrad Žarnovica (BBSK), Bystrická 53, 966 81 Žarnovica
- Okresný úrad Banská Štiavnica (BBSK), Križovatka 4, 969 01 Banská Štiavnica
- Okresný úrad Krupina (BBSK), ČSA 2190/3, 963 01 Krupina
- Okresný úrad Veľký Krtíš (BBSK), Nám. A. H. Škultétyho 11, 990 01 Veľký Krtíš

3. Dotknuté susedné štáty

Maďarská republika

- Rábsko-mošonsko-šopronská župa (Györ – Moson – Sopron megye)
- Komárňansko-ostrihomská župa (Komárom – Esztergom megye)
- Peštianska župa (Pest megye)

Vplyv na susedné štáty sa nepredpokladá.

V. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Oznámenie je k dispozícii aj v elektronickej podobe (na CD-nosiči) pre zverejnenie na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR a webovej stránke mesta Nitra.

1. Mapová a iná grafická dokumentácia

- Nitriansky samosprávny kraj – vymedzenie riešeného územia
- Územné členenie Slovenskej republiky – samosprávne kraje
- Regióny environmentálnej kvality
- Vymedzenie oblasti riadenej kvality ovzdušia v SR pre rok 2018
- Príloha č. 1 – Tab. : Maloplošné chránené územia v Nitrianskom kraji k 31.12.2018
- Príloha č. 2 – Tab. : Zoznam vyhlásených chránených vtáčích území v Nitrianskom kraji k 31.12.2018
- Príloha č. 3 – Tab. : Zoznam území európskeho významu v Nitrianskom kraji k 28.11.2018
- Príloha č. 4 – Tab. : Národne a regionálne významné mokrade v Nitrianskom kraji
- Príloha č. 5 – Tab. : Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Nitrianskom kraji

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Platná územnoplánovacia dokumentácia na všetkých úrovniach
  - Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 v znení KURS 2011
  - ÚPN regiónu Nitriansky kraj v znení Zmien a doplnkov č. 1 (2015)

- Strategické dokumenty na regionálnej úrovni
  - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016-2022
  - Regionálna inovačná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014-2020
  - Stratégia rozvoja vidieka Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016-2022
  - Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014-2020

- Strategické dokumenty na celoštátnej úrovni
  - Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2030
  - Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na obdobie 2014-2020
  - Národný plán regionálneho rozvoja SR
  - Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja,
  - Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR na roky 2005-2010
  - Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
  - Národný strategický referenčný rámec 2014-2020
  - Národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020
  - Štátna politika zdravia Slovenskej republiky
  - Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky IV. (NEHAP IV.)
  - Národný program podpory zdravia v Slovenskej republike pre roky 2014-2030

- Národné a regionálne dopravné dokumenty
  - Program prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2011-2014
  - Dlhodobý program rozvoja železničných ciest
  - Koncepcia rozvoja kombinovanej dopravy
  - Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
  - Rozvoj verejnej osobnej dopravy pred dopravou individuálnou
  - Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
  - Územný generel dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja (2017)
  - Strategický plán rozvoja cestnej dopravnej infraštruktúry Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020
  - Stratégia rozvoja verejnej osobnej dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020
  - Plán dopravnej obslužnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja

- Príslušná platná legislatíva Slovenskej republiky a EÚ

VI. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Nitra, marec 2019

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Meno spracovateľa oznámenia

   Ing. arch. Vlasta Čamajová, Záhradná 14, 965 01 Žiar nad Hronom

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

   doc. Ing. Milan Belica, PhD. – predseda NSK, svojim podpisom potvrdzuje správnosť údajov.

doc. Ing. Milan Belica, PhD.
Predseda NSK

Príloha č. 1

Tab.: Maloplošné chránené územia v Nitrianskom kraji k 31.12.2018

Číslo v ŠZ	Kategória	Názov	Výmera (ha)	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany	Poznámka
OKRES KOMÁRNO – 2 NPR, 20 PR, 13 CHA						
797	PR	Alúvium Žitavy	32,5300	1993 (2004)	4,3	
3	NPR	Apálsky ostrov	85,9746	1954 (2004)	4,3	
925	CHA	Bohatský park	4,6400	1981	3	
12	PR	Bokrošské slanisko	14,0600	1988 (2004)	3	
799	PR	Búčske slanisko	20,3995	1993 (2004)	3	
27	NPR	Číčovské mŕtve rameno*	79,8715	1964 (2004)	4,3	CHKO Dunajské luhy
931	CHA	Číčovský park	8,6600	1981	3	
38	CHA	Dropie	912,7642	1955 (1996)	4	
1120	PR	Dunajské trstiny	104,1016	2002 (2004)	4	
938	CHA	Hurbanovský park	5,4400	1981	3	
52	PR	Chotínske piesky	7,0230	1953 (2004)	3	
926	CHA	Kaštieľsky park	1,1000	1981	3	
1215	CHA	Komárňanské slanisko	14,7780	2004 (2012)	4	
1078	PR	Komočín	0,4892	2000	4	
1117	PR	Kratina	10,1500	2002	4	
944	CHA	Kraviarsky perk	2,3400	1981	3	
93	PR	Listové jazero	41,0200	1988 (2004)	4	
1118	PR	Líščie diery	13,3174	2002 (2004)	3	
811	PR	Lohotský močiar	24,1336	1993	4	
102	PR	Malý ostrov	8,3400	1952 (1993)	4	
103	PR	Marcelovské piesky	4,4695	1988 (2004)	4	
953	CHA	Marcelovský park	2,1600	1981	4	
802	PR	Martovská mokraď	11,8729	1993 (2004)	4	
104	PR	Mašan	2,1607	1988 (2004)	3	
1079	PR	Mostová	15,1290	2000 (2004)	4	
1216	CHA	Pavelské slanisko	18,6104	2004 (2012)	3	
1121	PR	Po Starým vrchom	3,6513	2002	4	
815	PR	Pohrebište	69,3296	1993 (2004)	5, 4, 3	
1213	CHA	Pri Orechovom rade	1,6990	2004 (2012)	3	
1116	CHA	Pribetský háj	2,3959	2002	4	
146	PR	Révajova pustatina	0,6800	1988	4	
959	CHA	Strážsky park	6,6100	1981	3	
963	CHA	Svätopeterský park	5,1602	1981	3	
823	PR	Vrbina	34,4895	1993	4	
185	PR	Zlatniansky luh	9,1400	1974 (2004)	5	CHKO Dunajské luhy
OKRES LEVICE – 2 NPR, 6 PR, 2 PP, 6 CHA						
927	CHA	Bohunický park	3,6028	1984	3	
44	PR	Hlohyňa	2,5400	1982	4	
49	NPR	Horšianska dolina	313,3772	1976	4	
56	PR	Jabloňovský Roháč	64,6400	1951 (1988)	4	CHKO Štiavnic. vrchy
1076	CHA	Kráľovičova slatina	0,2632	2000	4	
809	PR	Krivín	54,1500	1993 (2004)	5	CHKO Štiavnic. vrchy
1104	PR	Kusá hora	6,1579	2001	4	
89	CHA	Levické rybníky	91,8300	1974	3	
950	CHA	Levický park	1,7277	1984	3	
127	NPR	Patianska cerina	26,5000	1949 (1983)	5	
1188	CHA	Šándorky	3,1132	2004 (2010)	3	
165	PR	Šípka	46,8400	1988 (2004)	5, 4	
178	PP	Travertínová kopa	0,0140	1958	5	
189	PR	Vozokánsky luh	11,0500	1953 (2004)	5, 4, 3	
1105	PP	Zlepencová terasa	1,2076	2001	4	
990	CHA	Želiezovský park	13,2725	1984	3	

OKRES NITRA – 2 NPR, 2 PR, 2 PP, 10 CHA						
183	NPR	Bábsky les	30,3900	1966	5	
919	CHA	Bábsky park	4,2200	1982	3	
1081	CHA	Huntácka dolina	8,7431	2000	4	CHKO Ponitrie
66	CHA	Jelenská gaštanica	3,8000	1952 (2004)	4	CHKO Ponitrie
939	CHA	Klasovský park	3,9900	1982	3	
1080	CHA	Kostolianske lúky	4,2019	2000 (2004)	3	
946	CHA	Lapášsky park	2,1900	1982	3	
95	PR	Lupka	20,7300	1952 (1986)	4	CHKO Ponitrie
174	PP	Nitriansky dolomitový lom	1,2599	1982	4	
960	CHA	Novoveský park	6,590	1982	3	
962	CHA	Rumanovský park	2,9700	1982	3	
1155	PP	Svoradova jaskyňa	-	1994 (2008)	§ 24	CHKO Ponitrie
976	CHA	Šuriansky park	0,9500	1982	3	
196	NPR	Zoborská lesostep	23,0800	1952 (2004)	5, 4, 3, 2	CHKO Ponitrie
198	PR	Žibrica	68,6053	1954 (2006)	4, 3	CHKO Ponitrie
992	CHA	Žitavský park	4,4900	1982	3	
OKRES NOVÉ ZÁMKY – 6 NPR, 11 PR, 6 PP, 8 CHA						
1	CHA	Alúvium Paríža	103,0941	1988	4	
1077	PR	Bíňanský rybník	35,1343	2000	4	
11	PP	Bíňanský sprašový profil	0,3600	1984	4	
80	NPR	Burdov	364,1400	1966 (2004)	5, 4, 2	
21	NPR	Čenkovská lesostep	79,6000	1964 (2004)	4	
22	NPR	Čenkovská step	3,5700	1951 (2004)	4	
28	PR	Čierna vody	6,3176	1986	4	
1103	PR	Čistiny	17,8477	2001 (2004)	3	
37	PR	Drieňová hora	0,9700	1964 (2004)	3	
806	PR	Jurský Chlm	5,8003	1993 (2004)	3	
70	PP	Kamenický sprašový profil	0,1500	1984	4	
71	NPR	Kamenínske slanisko	34,8885	1953 (2004)	3	
941	CHA	Komjatický park	6,4929	1984	4	
79	NPR	Leliansky les	198,7400	1966 (2004)	5, 3, 2	
951	CHA	Lipovský park	3,4320	1984	3	
952	CHA	Maniansky park	7,6901	2984	4	
105	PP	Meander Chrenovky	0,9607	1984	4	
1102	CHA	Moľvy	8,5260	2001	4	
912	PP	Mužliansky potok	30,9542	1990	4	
1194	PR	Palárikovské lúky	16,9313	2004 (2011)	4	
967	CHA	Palárikovský park	50,8776	1984	4	
126	NPR	Parížske močiare	184,0464	1966 (1993)	4	
137	PP	Potok Chrenovka	25,8845	1984	4	
999	PP	Rieka Žitava	1,8221	1990	4	
969	CHA	Rúbaniansky park	5,7674	1984	3	
817	PR	Sovie vinohrady	4,8600	1993	4	
1217	CHA	Šurianske slaniská	196,4038	2004 (2012)	4	
173	PR	Torozlín	5,4008	1982 (2004)	5	
822	PR	Veľký les	21,0900	1993 (2004)	5	
190	PR	Vŕšok	1,4525	1965 (2004)	3	
200	PR	Žitavský luh	74,6884	1980	4	
OKRES ŠAĽA – 6 PP, 2 CHA						
5	PP	Bábske jazierko	3,5201	1973 (1983)	4	
18	PP	Bystré jazierko	2,0000	1973 (1983)	4	
29	PP	Čierne jazierko	3,4027	1973 (1983)	4	
57	PP	Jahodnianske jazierka	5,3271	1973 (1983)	4	
1214	CHA	Juhásove slance	41,8435	2004 (2012)	3	
972	CHA	Močenský park	5,8700	1982	4	
176	PP	Trnovské rameno	6,5786	1973 (1983)	4	
188	PP	Vlčianske mŕtve rameno	8,2394	1983	4	
OKRES TOPOĽČANY – 1 NPR, 5 PR, 2 PP, 4 CHA						
23	PR	Čepúšky**	58,1280	1988 (2004)	4	
25	PP	Čermiansky močiar	5,4457	1988	5	
1154	PP	Čertova pec	-	1994 (2008)	§ 24	
1190	CHA	Dolné lazy	7,2649	2004 (2010)	3	

45	PR	Holé brehy	5,4400	1976	4	
51	NPR	Hrdovická	30,0300	1982 (2004)	4	CHKO Ponitrie
808	PR	Kovarská hôrka	4,4000	1993 (2004)	4, 2	CHKO Ponitrie
142	PR	Preliačina**	35,8700	1988	5	
157	PR	Solčiansky háj	7,0700	1984 (2004)	4	CHKO Ponitrie
978	CHA	Tesársky park	1,9600	1984	3	
982	CHA	Tovarnícky park	16,3482	1984	3	
1189	CHA	Záhrada	20,0256	2004 (2010)	3	
OKRES ZLATÉ MORAVCE – 1 NPR, 1 PP, 3 CHA						
4	CHA	Arborétum Mlyňany	61,1479	1951	4	
197	CHA	Topoľčianska zubria zvernica	140,1600	1964 (1973)	3	
981	CHA	Topoľčiansky park	10,3300	1982	4	
180	NPR	Včelár	8,7600	1983	5	
779	PP	Veľký Inovec	8,4000	1992	4	

Zdroj : ŠOP SR

Vysvetlivky:

* maloplošné chránené územie zasahujúce do viacerých okresov v Nitrianskom kraji

** maloplošné chránené územie zasahujúce do iného kraja

Príloha č. 2

Tab. Zoznam vyhlásených chránených vtáčích území (CHVÚ) v Nitrianskom kraji k 31.12.2018

1. Chránené vtáčie územie Dolné Pohronie	
Identifikačný kód	SKCHVU004
Výmera lokality	229,32 ha
Okresy	**Komárno, Levice, Nové Zámky**
Vyhláška	MŽP SR č. 27/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
2. Chránené vtáčie územie Dolné Považie	
Identifikačný kód	SKCHVU005
Výmera lokality	31.195,50 ha
Okresy	**Komárno, Nové Zámky**
Vyhláška	MŽP SR č. 593/2006 Z.z. zo dňa 12.10.2006
3. Chránené vtáčie územie Dunajské luhy	
Identifikačný kód	SKCHVU007
Výmera lokality	16.511,58 ha
Okresy	Bratislava II, Bratislava IV, Bratislava V, Senec, Dunajská Streda, **Komárno, Nové Zámky**
Vyhláška	MŽP SR č. 440/2008 Z.z. zo dňa 24.10.2008
4. Chránené vtáčie územie Kráľová	
Identifikačný kód	SKCHVU010
Výmera lokality	1.215,82 ha
Okresy	**Šaľa**, Galanta
Vyhláška	MŽP SR č. 21/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
5. Chránené vtáčie územie Ostrovné lúky	
Identifikačný kód	SKCHVU019
Výmera lokality	8.297,70 ha
Okresy	**Komárno**, Dunajská Streda
Vyhláška	MŽP SR č. 8/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
6. Chránené vtáčie územie Parížske močiare	
Identifikačný kód	SKCHVU020
Výmera lokality	376,58 ha
Okresy	**Nové Zámky**
Vyhláška	MŽP SR č. 23/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
7. Chránené vtáčie územie Poiplie	
Identifikačný kód	SKCHVU021
Výmera lokality	8.062,90 ha
Okresy	**Levice**, Veľký Krtíš, Lučenec
Vyhláška	MŽP SR č. 20/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
8. Chránené vtáčie územie Tribeč	
Identifikačný kód	SKCHVU031
Výmera lokality	23.802,80 ha
Okresy	**Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce**, Partizánske
Vyhláška	MŽP SR č. 17/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008
9. Chránené vtáčie územie Žitavský luh	
Identifikačný kód	SKCHVU038
Výmera lokality	155,40 ha
Okresy	**Nové Zámky, Nitra**
Vyhláška	MŽP SR č. 31/2008 Z.z. zo dňa 07.01.2008

Zdroj : ŠOP SR

Príloha č. 3

Tab. Zoznam území európskeho významu (ÚEV) v Nitrianskom kraji k 28.11.2018

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Stupeň ochrany	Územne príslušný útvar ŠOP SR
ETAPA A		Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1., ktorým sa vzdáva národný zoznam území európskeho významu (názov území je upravený podľa Rozhodnutia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č.P-101/2009 z 12.1.2009)			
10A	SKUEV0010	Komárňanské slanisko	14,55	4	CHKO Dunajské luhy
17A	SKUEV0017	Pri Orechovom rade	1,70	3	CHKO Dunajské luhy
21A	SKUEV0021	Vinište	5,80	3	CHKO Ponitrie
23A	SKUEV0024	Hradná dolina	14,35	3	CHKO Ponitrie
31A	SKUEV0036	Litava**	2.629,70	2, 5	CHKO Štiavnické vrchy
56A	SKUEV0065	Marcelovské piesky	43,89	2, 3	CHKO Dunajské luhy
57A	SKUEV0066	Kamenínske slaniská	119,44	3	CHKO Dunajské luhy
58A	SKUEV0067	Čenkov	123,66	4	CHKO Dunajské luhy
59A	SKUEV0068	Jurský Chlm	104,60	3	CHKO Dunajské luhy
60A	SKUEV0069	Búčske slanisko	44,60	3	CHKO Dunajské luhy
61A	SKUEV0070	Martovská mokraď	33,68	4	CHKO Dunajské luhy
62A	SKUEV0071	Abov	21,12	2	CHKO Dunajské luhy
63A	SKUEV0072	Detvice	88,99	2	CHKO Dunajské luhy
64A	SKUEV0073	Listové jazero	41,53	3, 4	CHKO Dunajské luhy
67A	SKUEV0076	Bokrošské slanisko	10,00	3	CHKO Dunajské luhy
68A	SKUEV0077	Dunajské trstiny	196,20	2, 3, 4	CHKO Dunajské luhy
69A	SKUEV0078	Mostová	22,50	3, 4	CHKO Dunajské luhy
70A	SKUEV0079	Horný háj	72,98	2	CHKO Dunajské luhy
71A	SKUEV0080	Juhásove slance	41,90	3	CHKO Dunajské luhy
73A	SKUEV0084	Zátoň	81,55	2	CHKO Dunajské luhy
74A	SKUEV0085	Dolný háj	58,24	2, 3, 5	CHKO Dunajské luhy
75A	SKUEV0086	Krivé hrabiny	83,04	2	CHKO Dunajské luhy
76A	SKUEV0087	Osminy	98,84	2	CHKO Dunajské luhy
77A	SKUEV0088	Síky	32,75	4	CHKO Dunajské luhy
80A	SKUEV0091	Ploská hora	26,63	3	CHKO Dunajské luhy
81A	SKUEV0092	Dolnovážske luhy	211,38	2, 3, 4	CHKO Dunajské luhy
83A	SKUEV0094	Veľký les	46,10	2, 3, 5	CHKO Dunajské luhy
84A	SKUEV0095	Panské lúky	68,71	4	CHKO Dunajské luhy
85A	SKUEV0096	Šurianske slaniská	169,38	4	CHKO Dunajské luhy
86A	SKUEV0097	Palárikove lúky	16,93	4	CHKO Dunajské luhy
87A	SKUEV0098	Nesvadské piesky	17,09	3	CHKO Dunajské luhy
88A	SKUEV0099	Palevské slanisko	18,48	3	CHKO Dunajské luhy
89A	SKUEV0100	Chotínske piesky	7,13	3	CHKO Dunajské luhy
112A	SKUEV0126	Vinodolský hájik	21,76	3	CHKO Ponitrie
115A	SKUEV0129	Cerovina	354,32	2	CHKO Ponitrie
116A	SKUEV0130	Zobor	1.904,79	2, 3, 4, 5	CHKO Ponitrie
117A	SKUEV0131	Gýmeš	73,41	2	CHKO Ponitrie
118A	SKUEV0132	Kostolianske lúky	4,22	3	CHKO Ponitrie
119A	SKUEV0133	Hôrky	82,42	2, 3, 4	CHKO Ponitrie
120A	SKUEV0134	Kulháň**	129,19	2, 3, 4	CHKO Ponitrie
121A	SKUEV0135	Bočina	45,18	2, 3	CHKO Ponitrie
122A	SKUEV0136	Dolné lazy	7,26	2	CHKO Ponitrie
123A	SKUEV0137	Záhrada	20,03	2	CHKO Ponitrie
141A	SKUEV0155	Alúvium Starej Nitry	433,99	2, 4	CHKO Dunajské luhy

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Stupeň ochrany	Územne príslušný útvar ŠOP SR
143A	SKUEV0157	Starý vrch	13,44	3	CHKO Dunajské luhy
144A	SKUEV0158	Modrý vrch	147,65	2, 3	CHKO Dunajské luhy
145A	SKUEV0159	Alúvium Žitavy	46,40	3, 4	CHKO Dunajské luhy
162A	SKUEV0176	Dvorčiansky les	146,84	3	CHKO Ponitrie
166A	SKUEV0180	Ludinský háj	161,94	2	CHKO Ponitrie
167A	SKUEV0182	Číčovské luhy**	483,71	2, 3, 4	CHKO Dunajské luhy
168A	SKUEV0183	Veľkolélsky ostrov	327,82	2, 5	CHKO Dunajské luhy
169A	SKUEV0184	Burdov (Burda)	1.680,72	2, 3, 4, 5	CHKO Dunajské luhy
236A	SKUEV0257	Alúvium Ipľa**	250,64	2, 5	CHKO Štiavnické vrchy
237A	SKUEV0258	Tlstý vrch**	1.216,32	2	CHKO Štiavnické vrchy
241A	SKUEV0262	Čajkovské bralie	1.620,99	2	CHKO Štiavnické vrchy
242A	SKUEV0263	Hodrušská hornatina**	10.267,74	2, 5	CHKO Štiavnické vrchy
250A	SKUEV0271	Šándorky	3,11	3	CHKO Ponitrie
251A	SKUEV0272	Vozokánsky vrch	6,01	3, 5	CHKO Ponitrie
271A	SKUEV0292	Drieňová hora	9,98	3	CHKO Dunajské luhy
273A	SKUEV0294	Bagovský vrch	222,65	2	CHKO Dunajské luhy
368A	SKUEV0392	Brezovská stráň	65,94	2, 3, 5	CHKO Ponitrie
369A	SKUEV0393	Dunaj	1.425,70	2	CHKO Dunajské luhy
370A	SKUEV0395	Pohrebište	85,01	3, 4, 5	CHKO Dunajské luhy
ETAPA B		Doplnenie národného zoznamu území európskeho významu podľa doplnku schváleného uznesením vlády SR č. 577/2011			
386B	SKUEV0552	Lehotský močiar	22,08		CHKO Dunajské luhy
389B	SKUEV0565	Preliačina**	36,66		CHKO Biele Karpaty
453B	SKUEV1182	Číčovské luhy**	258,05		CHKO Dunajské luhy
455B	SKUEV1227	Čiližské močiare**	325,48		CHKO Dunajské luhy
ETAPA C		Opatrenie MŽP SR zo 7.12.2017 č. 1/20017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu			
491C	SKUEV0819	Vážsky Dunaj	756,13	2	CHKO Dunajské luhy
492C	SKUEV0820	Dolný tok Hrona	587,32	2	CHKO Dunajské luhy
493C	SKUEV0822	Malý Dunaj**	1.738,44	2	CHKO Dunajské luhy
494C	SKUEV0823	Sovie vinohrady	9,80	4	CHKO Dunajské luhy
495C	SKUEV0824	Dolný tok Ipľa	200,66	2	CHKO Dunajské luhy
525C	SKUEV0865	Rataj**	191,95	2	CHKO Ponitrie
526C	SKUEV0867	Mochovská cerina	858,40	2	CHKO Ponitrie
527C	SKUEV0868	Včelár	19,36	3, 5	CHKO Ponitrie
528C	SKUEV0869	Bábsky les	60,99	2, 3, 5	CHKO Ponitrie
529C	SKUEV0870	Horšianska dolina	182,61	2, 3, 4	CHKO Ponitrie
531C	SKUEV0872	Jedzina	653,30	2	CHKO Ponitrie
532C	SKUEV0873	Pohronský Inovec	449,05	2	CHKO Ponitrie
533C	SKUEV0874	Člnok	476,79	2	CHKO Ponitrie
534C	SKUEV0875	Čierny hrad	101,09	2	CHKO Ponitrie
535C	SKUEV0876	Horná hora	132,85	2	CHKO Ponitrie
536C	SKUEV0877	Malý Bahorec	6,00	2	CHKO Ponitrie
537C	SKUEV0879	Lupka	2,63	4	CHKO Ponitrie
538C	SKUEV0880	Prašická dubina	40,36	2	CHKO Ponitrie
540C	SKUEV0882	Patianska cerina	808,47	2, 3, 5	CHKO Ponitrie
612C	SKUEV2067	Čenkov	176,34	3	CHKO Dunajské luhy
613C	SKUEV2090	Dunajské luhy**	1.225,13	2	CHKO Dunajské luhy
614C	SKUEV2098	Nesvadské piesky	19,31	2	CHKO Dunajské luhy
618C	SKUEV2133	Hôrky**	173,85	2	CHKO Ponitrie
619C	SKUEV2155	Alúvium Starej Nitry	140,40	2	CHKO Dunajské luhy

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Stupeň ochrany	Územne príslušný útvar ŠOP SR
620C	SKUEV2158	Modrý vrch	21,36	2	CHKO Dunajské luhy
622C	SKUEV2184	Burdov	253,22	2	CHKO Dunajské luhy
628C	SKUEV2272	Vozokánsky luh	9,90	4	CHKO Ponitrie
632C	SKUEV2294	Bagovský vrch	143,28	2	CHKO Dunajské luhy
641C	SKUEV2392	Brezovská stráň	354,13	2	CHKO Ponitrie
642C	SKUEV2393	Dunaj	667,30	2	CHKO Dunajské luhy

Zdroj : Výnos MŽP SR č.3/2004-5.1, Uznesenie vlády SR č. 577/2011, Opatrenie MŽP SR č. 1/2017, ŠOP SR, www.enviro.gov.sk

Príloha č. 4

Tab. : Národne významné mokrade (N) a regionálne významné mokrade (R) v Nitrianskom kraji

P.č.	Názov mokrade	Názov obce	Plocha (ha)	Kategória (N/R/L)
I.	**OKRES KOMÁRNO**			
1	Alúvium Nitry	Komárno, Hurbanovo	92,20	R
2	Pohrebište	Marcelová	82,80	R
3	Vrbina	Kameničná	72,10	R
4	Hamský luh	Číčov	70,00	R
5	Číčov – rybník	Číčov	70,00	R
6	Trstiny	Veľké Kosihy, Kližska Nemá	60,00	R
7	Alúvium Žitavy	Martovce, Hurbanovo	32,50	R
8	Čalovecké mokrade	Čalovec	30,00	R
9	Malý Dunaj	Kolárovo	25,90	R
10	Lohótsky močiar	Kameničná	24,13	R
11	Búčske slanisko	Búč	20,70	R
12	Dlhá mokraď (Chotín, Iža)	Chotín, Iža	20,00	R
13	Derhídja – pramenisko	Veľké Kosihy	15,13	R
14	Veľké lúky pri Vrbovej nad Váhom	Vrbová nad Váhom	15,00	R
15	Dudváh – Bodzianske lúky	Zemianska Olča	15,00	R
16	Gémes	Martovce	11,20	R
17	Bodza – Lipové (Zsemlékes)	Bodza, Lipové	4,60	R
18	Virtské jazero	Virt	4,00	R
19	Trávnik – rašelinisko	Trávnik	3,80	R
20	Búčsky rybník a okolie	Búč	3,50	R
21	Nová Osada – časť Starého komár. kanála	Komárno	2,00	R
22	Hôrka	Klížska Nemá	1,60	R
23	Termálny prameň – Hévíz	Patice	1,00	R
24	Komárno – Orechový sad	Komárno	0,55	R
25	Apáli	Komárno	166,58	N
26	Listové jazero	Vrbová nad Váhom	41,02	N
27	Bokrošské slanisko	Iža	14,06	N
28	Veľký Lél (ostrov)	Zlatná na Ostrove	9,14	N
29	Malý ostrov	Kameničná	8,34	N
II.	**OKRES LEVICE**			
1	Levické rybníky (CHŠP)	Levice	91,70	R
2	Sikenica, úsek v NPR Horšianska dolina	Žemberovce	7,40	R
3	Vodná nádrž Drženica	Bátovce, Devičany	7,20	R
4	Vozokanský luh (PR)	Hronovce	6,63	R
5	Čaradská pustatina	Šalov, Ipeľský Sokolec, Bielovce	6,00	R
6	Rameno Ipľa – Bielovce	Bielovce	3,60	R
7	Jazierko pri Tešmaku	Šahy	3,50	R
8	Malé a veľké jazierko pri Tešmaku	Šahy	2,50	R
9	Jazierko bez dna (CHPV)	Kubáňovo	1,14	R
10	Kráľovičova slatina	Hokovce	0,15	R
III.	**OKRES NITRA**			
1	Vodná nádrž Vráble	Klasov, Veľké Chyndice, Vráble	39,93	R
2	Rybník Radošinka	Kapince	24,93	R
3	Vinodolský luh – Hájik	Vinodol	18,69	R
4	Zálužianska slatina	Veľké zálužie	12,14	R
5	Jelšové rameno	Jelšovce	5,50	R
IV.	**OKRES NOVÉ ZÁMKY**			
1	Alúvium potoka Paríž	Strekov, Nová Vieska	103,09	R
2	Potok Chrenovka	Dolný Oháj, Bešeňov, Bánov, Nové Zámky	25,88	R
3	Struha – Malý Vlkas	Maňa	20,00	R
4	Staré rameno na Bereku	Černík	16,00	R
5	Hron – koryto medzi Kamenínom a Nánou	Bíňa	8,50	R
6	Kamen.most, mŕtve ramená Hrona – Bôrik I	Štúrovo	7,50	R
7	Opátske rameno Hrona - Bíňa	Bíňa	1,50	R
8	Torozlín (PR)	Komjatice	5,40	R

9	Stará Žitava (CHPV)	Maňa, Michal nad Žitavou	1,82	R
10	Ľavobrežné mŕtve rameno Hrona – Bíňa	Bíňa	1,50	R
11	Váh v úseku Komoča – Zemné	Komoča, Zemné	24,00	R
12	Dunaj v úseku Mužľa – Chľaba	Mužľa až Chľaba	1.400,00	R
13	Nitra v úseku Černík – Nové Zámky	Černík až Nové Zámky	90,00	R
14	Ipeľ v úseku Salka - Chľaba	Salka, Leľa, Chľaba	30,00	R
15	Bíňa – mŕtve rameno Hrona	Štúrovo	0,50	R
16	Žitavský luh	Maňa, Michal nad Žitavou, Kmeťovo	74,69	N
17	Kamenínske slanisko	Kamenín	34,89	N
	OKRES ŠAĽA			
1	Majer Mešterik	Močenok	20,000	R
2	Trnovské mŕtve rameno Váhu II.	Šaľa – Veča, Trnovec nad Váhom	5,50	R
3	Na Bystrom	Šaľa, Trnovec nad Váhom, Selice	4,50	R
4	Jazero pri Trnovci I.	Trnovec nad Váhom	3,00	R
5	Bystré jazero (CHPV)	Tešedíkovo	2,00	R
6	Zvyšok pôvodného koryta Váhu pri Trnovci	Šaľa	1,75	R
7	Jazero pri Trnovci II.	Trnovec nad Váhom, Šaľa	0,50	R
	OKRES TOPOĽČANY			
1	Čepúšky, predhorie Považského Inovca	Prašice, Zlatníky	58,13	R
2	Vodná nádrž Krtovce	Krtovce	20,00	R
3	Vodná Nádrž Veľké Ripňany	Veľké Ripňany	12,00	R
	OKRES ZLATÉ MORAVCE			
1	-	-	-	-

Zdroj : ŠOP SR

Príloha č. 5

Tab. Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES vymedzené v Nitrinaskom kraji

ID	Názov	Kate-gória	Geomorfologická jednotka
OKRES KOMÁRNO – 3 NRBc, 4 NRBk, 14 RBc, 5 RBk			
1	Apáli	NRBc	Podunajská rovina
2	Čičovský luh	NRBc	Podunajská rovina
3	Veľkolélsky ostrov	NRBc	Podunajská rovina
4	Chrbát	RBc	Podunajská pahorkatina
5	Trstiny	RBc	Podunajská rovina
6	Veľkolélsky ostrov	RBc	Podunajská rovina
7	Čerhát	RBc	Podunajská rovina
8	Čalovec	RBc	Podunajská rovina
9	Listová	RBc	Podunajská rovina
10	Piesky	RBc	Podunajská rovina
11	Radvaň – mokrade	RBc	Podunajská pahorkatina
12	Sv. Peter - vinohrady	RBc	Podunajská pahorkatina
13	Bajč – lesíky	RBc	Podunajská rovina
14	Imeľ – lesíky	RBc	Podunajská rovina
15	Vlkanová	RBc	Podunajská rovina
16	Kolárovo – Šípové hony	RBc	Podunajská rovina
17	Kolárovo - Častá	RBc	Podunajská rovina
18	Rieka Dunaj so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu	NRBk	Hydrický
19	Rieka Malý Dunaj a Váh so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu	NRBk	Hydrický
20	Rieka Nitra so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
21	Biokoridor Tribeča s južnými výbežkami na Nitriansku a Žitavskú pahorkatinu až po Chrbát so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
22	Biokoridory Čiližskej mokrade	RBk	Hydrický
23	Biokoridory Okoličianskej mokrade	RBk	Hydrický
24	Rieka Žitava*	RBk	Hydrický
25	Biokoridory Martovskej mokrade	RBk	Hydrický
26	Biokoridory Pohronskej pahorkatiny	RBk	Terestrický
OKRES LEVICE – 5 NRBc, 5 NRBk, 23 RBc, 9 RBk			
1	Hrošianska dolina	NRBc	Podunajská pahorkatina
2	Patianska cerina	NRBc	Podunajská pahorkatina
3	Krivín	NRBc	Štiavnické vrchy
4	Vozokánsky luh	NRBc	Podunajská pahorkatina
5	Čabraď	NRBc	Krupinská planina
6	Kozárovce skala – Slovenská brána	RBc	Štiavnické vrchy
7	Lužné porasty Hrona I.	RBc	Podunajská pahorkatina
8	Lužné porasty Hrona II.	RBc	Podunajská pahorkatina
9	Veľké Kamence - Babica	RBc	Krupinská planina
10	Krupinská planina (dolná časť)	RBc	Krupinská planina
11	Kontaktné územie Štiavnických vrchov	RBc	Štiavnické vrchy
12	Studená dolina – Ďurkov	RBc	Podunajská pahorkatina
13	Dobňoš – Plieška – Singerova dolina	RBc	Podunajská pahorkatina
14	Nivné lúky – Vyškovec	RBc	Podunajská pahorkatina
15	Nivné lúky – Tešmak	RBc	Podunajská pahorkatina
16	Slance – Zadný vrch, Kozí Chrbát	RBc	Podunajská pahorkatina, Štiavnické vrchy
17	Kozmálovské vŕšky	RBc	Štiavnické vrchy
18	Podkamence	RBc	Podunajská pahorkatina
19	Zaústenie Štiavnice – Hrkovce	RBc	Podunajská pahorkatina
20	Levické rybníky	RBc	Podunajská pahorkatina
21	Dolina – Horná hora	RBc	Podunajská pahorkatina
22	Kováčová – Gubáč	RBc	Podunajská pahorkatina
23	Medzicesty – Lok	RBc	Podunajská pahorkatina

24	Kusá hora, Krížny vrch, Kalvária	RBc	Podunajská pahorkatina
25	Kvetnianske rybníky (návrh)	RBc	Podunajská pahorkatina
26	Močiar – Brhlovce – Remanencia	RBc	Podunajská pahorkatina
27	Veľká Morda – Agáta	RBc	Podunajská pahorkatina
28	Šomoš – Pereš	RBc	Podunajská pahorkatina
29	Rieka Hron so skupinou BC a BK nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
30	Rieka Ipeľ so skupinou BC a BK nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
31	Pohronský Inovec (zasahuje) s výbežkami na Hronskú pahorkatinu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
32	Biokoridor Štiavnických vrchov s výbežkami na Ipeľskú pahorkatinu až po Burdu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
33	Biokoridor Krupinskej vrchoviny so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier	NRBk	Terestrický
34	Prítok rieky Hron : Kvetnianka, Nírica, Vrbovec	RBk	Hydrický
35	Vodný tok Sikenica	RBk	Hydrický
36	Vodný tok Búr	RBk	Hydrický
37	Vodný tok Štiavnica	RBk	Hydrický
38	Vodný tok Krupinica	RBk	Hydrický
39	Vodný tok Litava	RBk	Hydrický
40	Po rozvodnici Sikenica a Hron	RBk	Terestrický
41	Po rozvodnici medzi Búrom a Štiavnicou	RBk	Terestrický
42	Po rozvodnici Štiavnice a Krupinice	RBk	Terestrický
OKRES NITRA – 4 NRBc, 3 NRBk, 9 RBc, 3 RBk			
1	Zobor	NRBc	Tribeč
2	Čenkovská lesostep	NRBc	Čenkovská lesostep
3	Parížske močiare	NRBc	Hronská pahorkatina
4	Kamenínske slanisko	NRBc	Hronská niva
5	Hunták – Dobrotka	RBc	Tribeč, Podunajská pahorkatina
6	Malý Tribeč, Veľký Tribeč	RBc	Tribeč
7	Čifáre	RBc	Podunajská pahorkatina
8	Lampáš	RBc	Podunajská pahorkatina
9	Cabaj – Čápor	RBc	Nitrianska pahorkatina
10	Bažantnica	RBc	Tribeč
11	Szíky	RBc	Nitrianska pahorkatina
12	Poľný Kesov	RBc	Nitrianska pahorkatina
13	Dobrotka	RBc	Tribeč
14	Rieka Nitra so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
15	Biokoridor Tribeča s južnými výbežkami na Nitriansku a Žitavskú pahorkatinu až po Chrbát so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
16	Biokoridor Považského Inovca v Nitrianskom kraji s odvedením na Strážovské vrchy s výbežkami na Nitriansku pahorkatinu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
17	Regionálne biokoridory povodia Žitavy*	RBk	Terestrický
18	Nitra – Dobrotka – Hunták	RBk	Hydrický
19	Biokoridory Zálužianskej a Bojniarskej pahorkatiny	RBk	Terestrický
OKRES NOVÉ ZÁMKY – 1 PBc, 8 NRBk, 11 RBc, 4 RBk			
1	Burda	PBc	Burda
2	Tvrdošovce č. 4	RBc	Podunajská rovina
3	Komjatice č. 5	RBc	Nitrianska pahorkatina, Nitrianska niva
4	Kamenný most č. 6	RBc	Hronská pahorkatina
5	Nová Vieska č. 7	RBc	Hronská pahorkatina
6	Paríž č. 8	RBc	Hronská pahorkatina
7	Bíňa č. 9	RBc	Hronská pahorkatina, Hronská niva
8	Kamenín č. 10	RBc	Hronská niva
9	Štúrovo č. 11	RBc	Hronská pahorkatina
10	Salka č. 12	RBc	Hronská pahorkatina, Ipeľská pahorkatina
11	Kamenica nad Hronom č. 13	RBc	Hronská niva

12	Mužla č. 14	RBc	Hronská pahorkatina, Čenkovská niva
13	Rieka Nitra so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
14	Biokoridor Tribeča s južnými výbežkami na Nitriansku a Žitavskú pahorkatinu až po Chrbát so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
15	Rieka Hron so skupinou BC a BK nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
16	Rieka Ipeľ so skupinou BC a BK nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
17	Pohronský Inovec (zasahuje) s výbežkami na Hronskú pahorkatinu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
18	Biokoridor Štiavnických vrchov s výbežkami na Ipeľskú pahorkatinu až po Burdu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terstrický
19	Biokoridor Považského Inovca v Nitrianskom kraji s odvedením na Strážovské vrchy s výbežkami na Nitriansku pahorkatinu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terstrický
20	Rieka Váh so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
21	Rieka Žitava*	RBk	Hydrický
22	Koridory Zálužianskej a Nitrianskej tabule	RBk	Terestrický
23	Koridory Bešianskej pahorkatiny	RBk	Terestrický
24	Koridory Ipeľskej pahorkatiny	RBk	Terestrický
OKRES ŠAĽA – 1 NRBk, 6 RBc, 2 RBk			
1	Bábske jazero	RBc	Podunajská rovina
2	Bystré a Čierne jazierko	RBc	Podunajská rovina
3	Jahodniarske jazierka	RBc	Podunajská rovina
4	Trnovecké mŕtve rameno	RBc	Podunajská rovina
5	Vlčianske mŕtve rameno	RBc	Podunajská rovina
6	Mlynárske domčeky	RBc	Podunajská rovina
7	Rieka Váh so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu*	NRBk	Hydrický
8	Dlhý kanál	RBk	Hydrický
9	Kolárovský kanál	RBk	Hydrický
OKRES TOPOĽČANY – 3 NRBc, 2 NRBk, 6 RBc			
1	Hrdovická	NRBc	Tribeč
2	Nitrické vrchy	NRBc	Strážovské vrchy
3	Včelár	NRBc	Pohronský Inovec
4	Širšia oblasť centrálnej časti Tribeča	RBc	Tribeč
5	Severná časť Tribeča, oblasť Malej a Veľkej Suchej, Dobrotína	RBc	Tribeč
6	Oblasť Veľkého Inovca, Bátorovej, Panskej Javoriny	RBc	Považský Inovec
7	Oblasť Nízkeho Inovca, Holé Brémy, Topoľčiansky hradný vrch	RBc	Považský Inovec
8	Oblasť Nízkeho Inovca, najjužnejšie výbežky	RBc	Považský Inovec
9	Oblasť Podunajskej pahorkatiny, niva rieky Nitra a Bebravy	RBc	Podunajská pahorkatina
10	Biokoridor Tribeča s južnými výbežkami na Nitriansku a Žitavskú pahorkatinu až po Chrbát so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
11	Rieka Nitra s vetvením na biokoridor Žitavy so skupinou BC a BC nadregionálneho a regionálneho významu	NRBk	Hydrický
OKRES ZLATÉ MORAVCE – 2 NRBk, 9 RBc, 1 RBk			
1	Zlatno	RBc	Tribeč
2	Malý Tribeč, Veľký Tribeč	RBc	Tribeč
3	Velčice	RBc	Tribeč
4	Lovce	RBc	Tribeč
5	Hostie	RBc	Tribeč, Podunajská pahorkatina
6	Hlboká dolina, Obyce	RBc	Pohronský Inovec
7	Vozokany	RBc	Hronská pahorkatina
8	Mlyňany	RBc	Hronská pahorkatina
9	Nemčiňany	RBc	Hronská pahorkatina
10	Biokoridor Tribeča s južnými výbežkami na Nitriansku a Žitavskú pahorkatinu až po Chrbát so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický

11	Pohronský Inovec (zasahuje) s výbežkami na Hronskú pahorkatinu so skupinou regionálnych a nadregionálnych biocentier*	NRBk	Terestrický
12	Regionálne biokoridory povodia Žitavy*	RBk	Terestrický

Zdroj : ÚPN regiónu Nitriansky kraj v znení Zmien a doplnkov č. 1 (2015), RÚSES okresov KN, LV, NR, NZ, SA, TO, ZM (GA)

Vysvetlivky:
NRBc - nadregionálne biocentrum
RBc - regionálne biocentrum
PBc - provincionálne biocentrum
NRBk - nadreginálny biokoridor
Rk - regionálny biokoridor
BBc - biosférické biocentrum

Poznámka :
Pri uvedených počtoch jednotlivých prvkov ÚSESU po okresoch treba brať do úvahy skutočnosť, že niektoré prvky, najmä nadregionálne a regionálne biokoridy, sa môžu nachádzať vo viacerých okresoch.